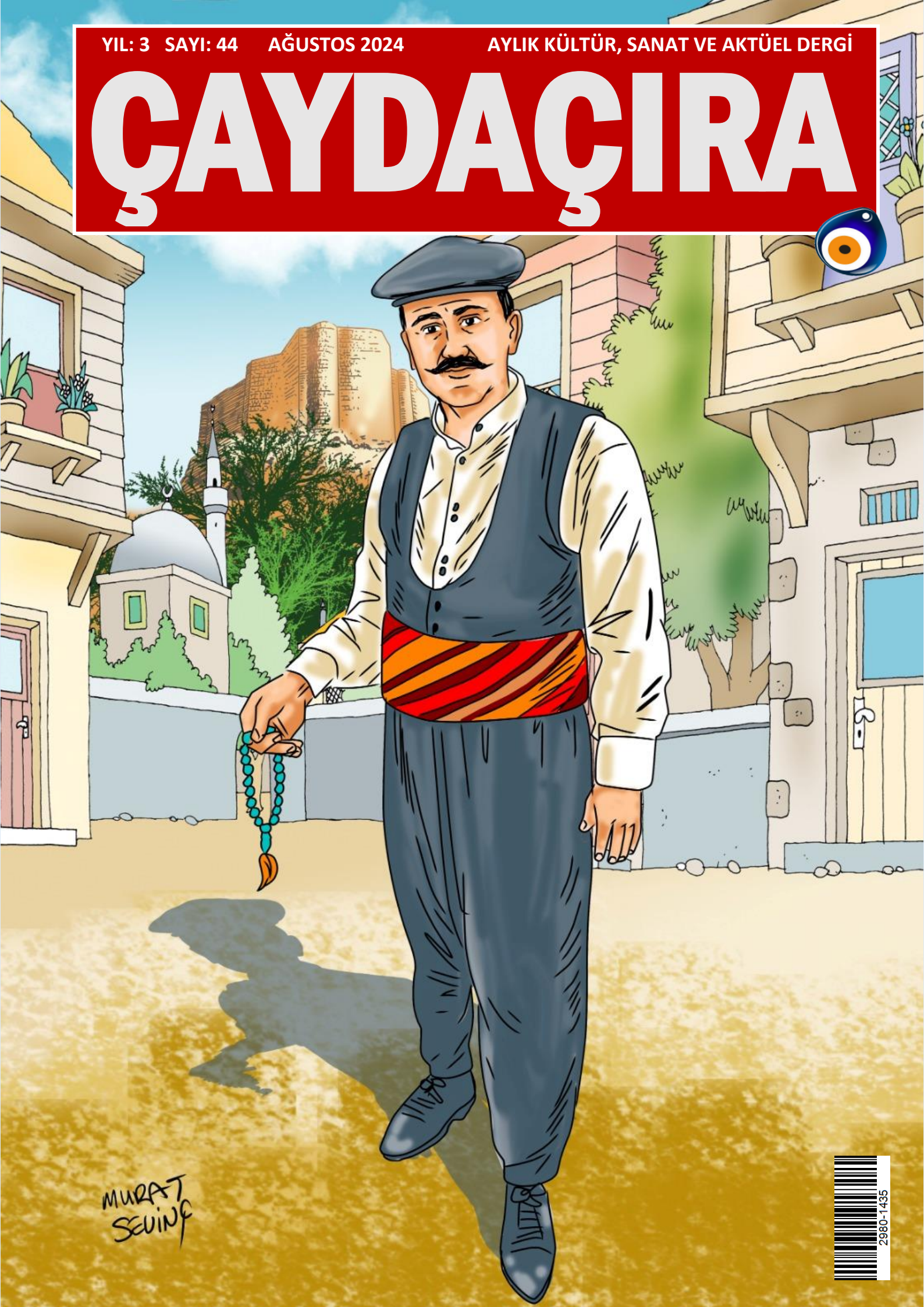
YIL: 3 SAYI: 44 AĞUSTOS 2024 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

2980-1435

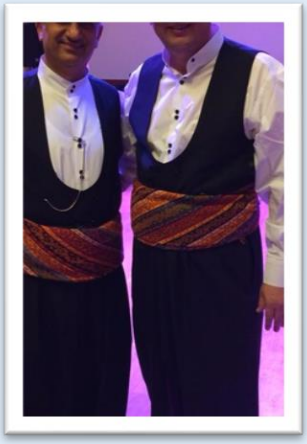
BORDO RESSAM

ELAZIĞ İLİMİZİN TARİHİNİ KİTAP SAYFALARINA TAŞIDIK.
EMEK BİZDEN, OKUMASI SİZ DEĞERLİ HEMŞERİLERİMİZDEN.

İÇİNDEKİLER

GAKGO olmanın maliyeti…

Sebahattin Sivrikaya, Türkiye'ye döndü

Çimen'den Elazığ Türküleri…

Japon Kadınları Oyalı Yazma öğreniyorlar

Elazığlı Halk Ozanı: "IŞILAK"

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ
ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 3 SAYI: 44
AĞUSTOS 2024
İLK ÇIKIŞ TARİHİ: OCAK 2021

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:

YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

İSSN: 2980-1435

KATKIDA BULUNANLAR:
İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
GÜRKAN ÖZENSOY (İSTANBUL)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
ŞERİF AYDEMİR (İSTANBUL)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
FİKRİYE SUSAM (ÇANAKKALE)
FATİH BAYGELDİ (KKTC)
AYLA KOÇ (SİVAS)
AHMET TAHİR ERDEM (ANKARA)
İRFAN KARABULUT (İSTANBUL)

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA

Bu sayımızda sanat yaşamını İstanbul'da sürdüren 3 değerli sanatçımızı tanıtacağız.

Uluslararası bir kariyeri bulunan **Sebahattin Sivrikaya** ile İstanbul'da buluştuk. **Elazığ Musıki Cemiyeti**'nde başlayan müzik kariyerini Kırgızistan'da akademik olarak sürdüren Sivrikaya ile İstanbul'daki sanat yaşamını konuştuk.

Bir diğer **Elazığ Musıki Cemiyeti** çıkışlı bir diğer sanatçımız ise **Mevlut Işılak**… Halk Ozanı olarak çalışmaları yürüten Mevlut Işıldak, yazdığı şiirleri nota bilmemesine rağmen bağlamasıyla dile getiriyor.

Son olarak Türk Halk Müziği'ni ve özellikle Elazığ Türkülerini dile getiren Elazığlı **Sedat Çimen**, Harput Türkülerini bir albümde topladı.

Bu 3 sanatçımızla yapılan söyleyişleri zevkle okuyacaksınız.

Gakgo olmanın maliyeti nedir?

Giyimiyle duruşuyla farklı olan Elazığlı, özellikle sekiz köşe şapkası, şalvarı ve yumurta topuk ayakkabısıyla dikkat çekmektedir. Elazığlı günümüzde böyle giyinmese de özel günlerde bu kıyafetlerini giyinmektedir. Peki bu giyim kuşamın maliyeti nedir? Bu maliyeti sizler için araştırdık.

Elazığ'ın geleneksel ipek iğne oyasına merak salan ve Elazığ'a gelen **Japon Kadınlar**, Harput'u gezerek hem oya yapmayı öğrendiler hem de karadon giydiler.

2024 Paris Olimpiyatları başladı. Boks branşında **Gizem Özer** ringe çıkarak Elazığ'ı ve Türkiye'yi temsil etti. Olimpiyatlara katılan **ilk Elazığlı sporcu Merhum Ahmet Aytar** olurken, **Necdet Ayaz** da1984 Los Angeles Olimpiyat Oyunlarına katıldı. Ayaz, duygularını dergimize aktardı.

Baskil Belediyesi tarafından organize edilen **1. Baskil Kayısı Festivali ve Fuarı** Baskil Kent Meydanı'nda coşkulu bir katılımla düzenlendi. Festival kapsamında birçok aktiviteler düzenlenilirken, ilk kez Kayısı Çalıştayı da düzenlendi. Umarız Baskil Kayısısı bu etkinliklerle hak ettiği değeri bulur.

ELAZIĞ'IM

Çıksam şu Harput'a seyretsem seni
Methiyeler dizsem az Elazığ'ım
Kıyamete kadar terk etmem seni
Yüz kere, bin kere söz Elazığ'ım

Birazcık yorgunsun ona da peki
Her canlı ölümlü, kim kalmış baki
Sırtına yüklenen o ağır yükü
Birazcık silkelen çöz Elazığ'ım

Halaylar oynadık, Çaydaçıra da
Delilo, Tamzara ara sıra da ;
Mayalar söyledik tam da burada
Türkümüze oldun saz Elazığ'ım

Huzur dolu; zevkle maziyi anmış
Arkası perk Harput'uma yaslanmış
Sokakları bayrak bayrak süslenmiş
Sanki yirmisinde kız Elazığ'ım

Doğunun incisi nazlı şehirsin
Şanın şerefinle mutlak tahirsin
Korudun, kolladın bizi mahirsin
Kazındın göğsüme iz Elazığ'ım

Vedat Yılmaz

Kayısı Festivali coşkulu geçti

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Baskil Belediyesi tarafından organize edilen 1. Baskil Kayısı Festivali ve Fuarı 25-28 Temmuz tarihlerinde düzenlendi. Törende konuşan Baskil Belediye Başkanı Tuncer Turus, festival ile Baskil'in ve Baskil kayısısının tanınırlığını artırmayı amaçladıklarını söyledi.

Baskil Belediyesi tarafından organize edilen 1'inci Baskil Kayısı Festivali ve Fuarı, çeşitli yarışmalar, geleneksel oyun ve konserler yer aldı. Festivalde öte yandan Baskil Kayısısının tanıtılması amacıyla çeşitli konferanslar verildi ve çiftçilerin uygun fiyata tarım aletleri satın alabileceği stantlar açıldı.

1'inci Baskil Kayısı Festivali ve Fuarı'nın açılış töreninde konuşan Baskil Belediye Başkanı Tuncer Turus, festival ile hem Baskil'in hem de Baskil kayısısının bilinirliğini artırmayı amaçladıklarını ifade ederek, festivali ilerleyen yıllarda daha profesyonel bir şekilde yapmayı hedeflediklerini belirtirken, "Geleneğimiz ve kültürümüz olan Baskil kayısımızın tanıtımının yanında her alanda gelişmekte olan ilçemizin tanıtımına da katkı sağlamayı amaçlıyoruz. Dileğim ve temennim her sene gelenek olarak yapılmasıdır. Bu artık mecburiyet oldu başkanımız da burada size söz verdiği için ikincisini daha profesyonel bir şekilde yapacağız bir mecburiyette oldu bu aynı zamanda" şeklinde konuştu.

Etkinlikler kapsamında Aygün Çam, Cumali Atilla, Serhat Soylu, Emrah Güllü ve Ender Balkır konserlerinin yanı sıra Elazığ Belediyesi Kürsübaşı Ekibinin konseri de yer aldı. Fatih Çakar ile Ödüllü Yarışmaların yanı sıra çocuklara yönelik sinema gösterimleri, Hacivat Karagöz gösterisi ve çeşitli aktiviteler yer verildi.

Festivale katılan Elazığ Valisi Numan Hatipoğlu Baskil Kaymakam Vekili - Sivrice Kaymakamı Efecan Şahin, İl Emniyet Müdürü Adnan Karayel, İl Jandarma Komutanı Kıdemli Albay Murat Evren ve Baskil Belediye Başkanı Tuncer Turus ile birlikte fuarda yer alan stantları gezdi. Festivalde Baskilli çiftçiler tarafından üretilen en iyi kayısı yarışması düzenlendi. Yarışma sonrası değerlendirmelerde bulunan Baskil Kayısı Festivali ve Fuarı Koordinatörü Güngör Bahçeci, En iyi kayısı yarışmasına Baskil'de kayısı üretimi yapan yüzün üzerinde yetiştiricinin katıldığını söyleyerek, yarışmaya katılan üreticilere emekleri için teşekkür etti.

Kayısı Çalıştayı düzenlendi

Baskil Kayısı Festivali Ve Fuarı'nda kayısı konusu üzerine bir çalıştay düzenlendi.

Düzenlenen çalıştay ile Baskil kayısısını hak ettiği yere getirme konusunda nelerin yapılabileceği üzerine konuşulurken elde edilen sonuçlar rapor haline getirildi. Çalıştayda, Fırat Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Bilal Üstündağ, Munzur Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kenan Peker, Malatya Turgut Özal Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Orhan Gündüz ve Baskil Belediye Başkanı Tuncer Turus konuşmacı olarak katıldı.
Fırat Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Bilal Üstündağ, Türkiye'nin kayısı üretiminde dünyada ilk sırada yer aldığına vurgu yaparken Baskil'de üretilen kayısı miktarının da önemli olduğunun altını çizdi. Munzur Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kenan Peker, Munzur Üniversitesinde yapımına başlanan Dijital pazarlama stüdyosunda bölgede üretilen ürünlerin tanıtımı için çalışmaların yapılacağını ifade etti. Baskil Belediye Başkanı Tuncer Turus, Festivali düzenlemekteki asıl amaçlarının kayısının hak ettiği yere gelmesini sağlamak olduğunu dile getirdi. Turus, Kayısıya da bir taban fiyat uygulaması getirilmesini talep etti. Malatya Turgut Özal Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Orhan Gündüz, Üniversite olarak kayısı üzerine önemli araştırmalar yaptıklarını ifade ederek, "Araştırmalarımızın birçoğunu kayısı adı altında yürütüyoruz. Hem TUBİTAK projeleri hem kendi üniversitemizin hem de yerel otorite tarafından desteklenen birçok projede kayısı konusunda çalışmalarımız var. Bu konuda öncü ve lokomotif bir rol üstlendiğimizi biliyoruz. Bundan sonraki hem Baskil'de hem Malatya'da yapılacak bütün etkinliklerde Ziraat Fakültesi üzerine düşen bütün görevleri yerine getirecektir" ifadelerine yer verdi.

“Bir klarnet sesi duyduğunuzda da içiniz kaynamaya başlar. Ben böyle bir hayat yaşadım ve yaşıyorum.”

Talayhan’dan Vefa Borcu…

Liseden sonra Elazığ dışında yaşamaya başlayan Yazar Mehmet Ali Talayhan, gezdiği ve yaşadığı yerleri kaleme alarak, vefa borcunu ödüyor.

Yücel ÇAKMAK

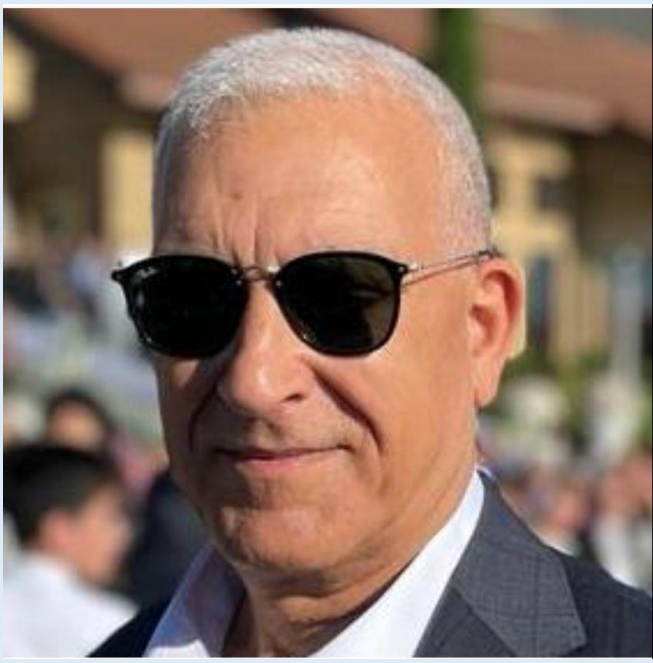
Elazığlı Yazar Mehmet Ali Talayhan’dan yeni bir seyahat kitabı… “Hicaz Seyahatı” adlı kitabından sonra Mehmet Ali Talayhan “Nevşehir Ve Efsunlu Vadiler” adlı yeni bir kitap…

Ömrünün büyük bir kısmını geçirdiği Nevşehir’e vefa borcunu ödediğini belirten Talayhan, doğduğu topraklar için de bir çalışma içerisinde olduğunu sözlerine ekledi.

Turan Gazetesi’ndeki yazılarıyla tanıdığımız Yazar Mehmet Ali Talayhan’la güzel bir söyleşi gerçekleştirdik. Hicaz’dan Nevşehir’e Nevşehir’den Elazığ’a uzanan zevkli söyleyişi için Talayhan’a teşekkür ediyoruz.

ÇAYDAÇIRA: Turan Gazetesi’ndeki yazılarınızla sizleri daha yakından tanımaya başladık. Daha öncede yerel gazetelerde yazdığınızı biliyoruz. Bize Mehmet Ali Talayhan’ı tanıtabilir misiniz?

TALAYHAN: Elâzığ doğumluyum. Ömrümün büyük kısmı Elâzığ dışında geçti. Lise tahsilimden sonra gurbet başladı. Dört yıl kadar Elâzığ’da çeşitli okullarda görev yaptıktan sonra tekrar dışarı çıktım. Halen dışardayım. Gurbet ve vatan kavramları benim için daha anlamlı hale geldi. Gurbeti hem içimizde yaşadık hem de gerçek gurbeti yaşadık. Gittiğim yerleri nedense Elâzığ ile kıyas ettim. Hala da ederim. Ancak, bizim çocukluğumuzdaki Elâzığ ile şimdiki Elâzığ arasında büyük bir fark vardır. Kimine göre bu fark olumlu kimine göre de olumsuz. Her gelişimde farklılaştığını da görüyorum. Olumlu veya olumsuz olduğu ile ilgili kişilere göre değişir. Değişmeyen sadece özlemdir. İnsanını, velisini, delisini, dilencisini, dondurmacısını, kitapçısını, mahalle bekçisini, imamını, müezzinini, sütçüsü, gazetecisini sinemacısını gittiğiniz yerde arar durursunuz ama bunların hepsi farklıdır ve hiçbirinin dengini bulamazsınız. İşte o zaman gurbette olduğunuzu anlarsınız. Hüzün çökmeye başlar. Bir klarnet sesi duyduğunuzda da içiniz kaynamaya başlar. Ben böyle bir hayat yaşadım ve yaşıyorum. Dünyanın çeşitli ülkelerine gittim. Hiçbirinin Elâzığ kadar olmadığını hissettim. Bu benim duygum. Başka yerleri sevmiyorum manası çıkarılmasın. Bu başka bir duygudur. Buna vatan sevgisi denir. Aslında memleketini sevmeyenin vatanını sevmesini söylemesi yadırganacak bir durumdur.

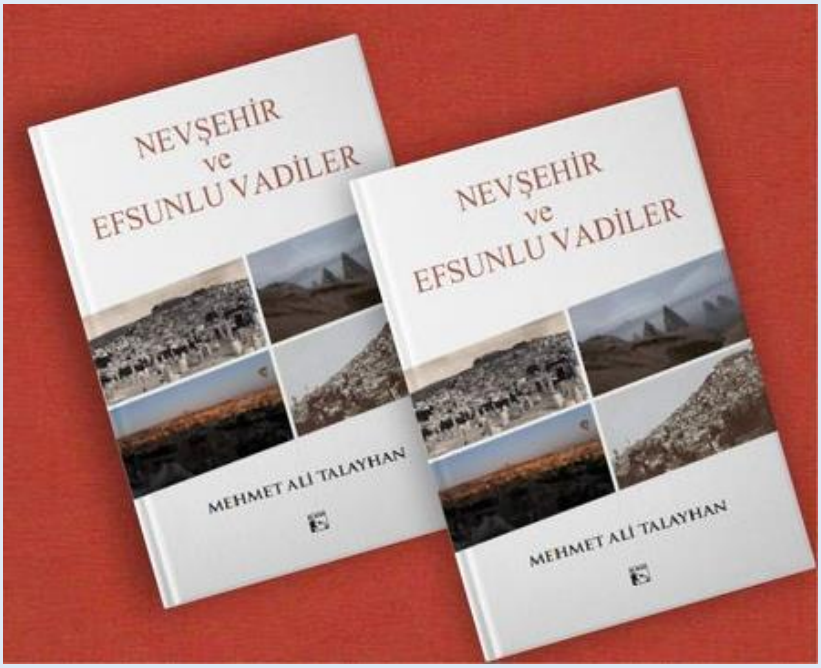
Kendi topraklarımızı seveceğiz ki bütün vatanı sevebilelim. Bu benim görüşüm. Yazı yazmanın bir duygu meselesi olduğunu biliyorum. Bu duygunun üzerine bina edeceğiniz birikimleriniz hayat tecrübeniz ve okuduklarınızdır. İlk yazlarımın unutmadıysam 1976 yılında TURAN gazetesinde yayınlanmıştı. O gazetelere şimdi erişemiyoruz. Ve bunun için hayıflanıyorum. Bir kopyasını maalesef saklamadım. Gazete arşivi de açık değil. Bu da ayrı bir faciadır bence. Asırlık bir gazetenin arşivinde ne hazineler vardır kim bilir? Bulunursa neler kazanırız düşünmek lazımdır. Ömrümüz dışarda geçti nerede olursan ol yabancı gözü ile bakılırsın. Büyük şehriler hariç orada herkes yabancıdır. Tıpkı bu dünyada garip olduğumuz gibi. Dünyaya geldiğimizden itibaren gurbette olduğumuzun farkına varsak bütün meselelerimizi çözeriz. Gurbet gariplik demektir biraz da. Garipten de zarar gelmez. Sevgi ve aşk doludur. Her nereye baksa sılasını görür. Bu mevzular uzar gider.

ÇAYDAÇIRA: Köşe yazarlığınız yanı sıra "Hicaz Seyahati" adlı bir kitapla yayın hayatına da girmiş bulunuyorsunuz. Adı üzerinde bir seyahat konulu bir eser… Kısaca bahseder misiniz?

TALAYHAN: Hicaz Seyahati kitabının macerası çok uzundur. Bulunduğum yerden başka bir yere gidecek olsam gideceğim yerin haritası dahil tarihi, coğrafyası ve daha başka konularını araştırırım. Alışkanlığım budur. Büyüklerimizin Hac ve Umre maceralarını selamlık odalarından çok dinlemişliğim vardır. Neler dinlemişim neler. İstanbul'dan bir tanıdığın vasıtası ile bir kafileye dahil olarak Umreye katıldık. ELFED Başkanı Faik İçmeli başkanlığındaki bu heyetin seçilmiş insanlardan olduğunu söyleyebilirim. Yani daha şuurlu bir ziyaret olacağını düşündüm. Öyle de oldu. Ziyaretimizin verimli olduğunu iç alemimiz ile kısımlarını hariç tutuyorum. Herkesin neler hissettiğini anlamak zor tabi. Hicaz bölgesi ile ilgili yapılan ziyaretlerden çok az insan hatıralarını yazdı. Bizden Evliya Çelebi meşhur eserinde yazdı. Orada çok önemli bilgiler vardır. Dahası meşhur şairlerimizden Cenap Şahabettin'de yazdı. Seyahatini gemin ile yaptığından Mısır'a kadar olan kısmını yazdı. Necip Fazıl'ın da bir Hac kitabı vardır. Ayrıca en kapsamlı kitap Hüseyin Vassaf 'ın yazdığı Hicaz Hatırasıdır. Kanaatimce en kapsamlı olan da Hüseyin Vasıf'ındır. Hüseyin Vassaf'ın kitabından çok etkilendiğimi de itiraf ediyorum.

Bizimkisi kısa bir umre ziyaretiydi. Ancak, rutin ziyaretlerimizden Türk'e ait olanları aradım durdum. Hüseyin Vassaf'ın çektirdiği 120 yıl evvelki fotoğrafları ezberlemiş zihnime nakşetmiştim. Faik İçmeli ile konuşmalarımız hep eskilere dairdi. Bu sırada da bana dönerek bunları yazmalısın dedi. Daha ziyaret devam ederken zihnimde yazacaklarımın ve yaşadıklarımın bir planını yaptım. Dönüşte yazdım. Ancak, yıllar sonra yayınlandı. Ziyaretten beş yıl sonra yayınlanan kitap çok kısa zamanda tükendi. Benim elimde bile yok. İçinde neler mi var? Kutsal bir ziyaretin mistik heyecanları ile Türk milletinin bu topraklara verdiği değerin karşılığında çektiği acıları kılcal damarlarıma kadar hissettim. Fahrettin Paşa, İdris Sabih Gezmen ve başka Türk büyüklerinin yaşadıklarını hayal vicdan ve gönül arasında yaşadım. Kitapta ayrıca Türk milletine ihanet edenlerin serüvenlerini de anlatmaya çalıştım. Bir şeye öncülük etmek istedim. İnşallah başarılı olurum. Gördüklerim bildiklerim ve hissettiklerim bu üçü bir araya gelince yazmak gelir içimden. Bende hep böyle yapıyorum.

ÇAYDAÇIRA: "Nevşehir Ve Efsunlu Vadiler" adlı yeni eserinizle yine bir seyahat kitabı yazdınız. Bu yeni eserinizden bahseder misiniz?

TALAYHAN: Nevşehir ve Efsunlu Vadiler kitabına gelince; 43 yılın hasılasıdır. Ömrümün büyük bir kısmını geçirdiğim bu şehre borcumu ödemek istedim. Dünyanın gözünün önünde olan bu şehir için yeterli bir çalışma yapılmadığını gördüm. Son kararda da eski Nevşehir'in birdenbire hoyrat eller tarafından bilerek harabe haline getirildiğini gözlerimle gördüm. Dünyanın en gözde Turizm mekânlarındandır. Vadiler ve vadilerde bulunan dini mekânlar ile zirai faaliyetlerin binlerce yıl evvelki izlerinden çok etkilendim. Kıraç bomboz topraklar arasında vadilerin aslında büyük bir hayat kaynağı olduğunu gördüm. Yazmasam kendime ve Nevşehir'e haksızlık olacaktı. Bunun önüne geçmek için yazdım. 43 senenin birikmişini yazmaya çalıştım. Osmanlı'nın en gözde sadrazamlarından olan İbrahim Paşa, Türk asıllı bir devlet adamıdır. Aldığı kararların büyük bir kısmının bugün hala faydasını gördüğümüzde açıktır. Kendisinden yüzyıllar önce yapılması gerekenlerin yapılmadığını görmüş onları Türk milletine kazandırmıştır. İbrahim Paşa'ya haksız saldırıların hala devam ettiğini görmek oldukça üzücüdür. Korkunç bir akıbeti hiçbir zaman hakketmemişti. Hiç yoktan bir şehir kuran başka bir devlet adamımız var mı diye düşünmek gerekir. Kurucusu olduğu şehir göz göre göre ortadan kaldırıldı. Bir Allah'ın kulu karşı çıkmadı. Buna çok üzüldüm. Nevşehirli değildim ama hatıralara üzüldüğüm için şikâyet etmediğim yer kalmadı. Ne yazık ki insanlar seyirci kaldılar. Hatırasına saygı duyulmayan cemiyet haline nasıl geldik onu anlamakta zorlanıyorum. Nevşehir'i bunun için yazdım.

Vadileri çok az da olsa gezenler vardır. Ancak, gezenler nasıl bir hazinede seyahat ettiklerinin farkında olduklarını düşünmüyorum. Bunu açığa çıkarmanın gayreti içinde olmak istedim. Başarabildim mi bilemiyorum. Zaman gösterecek.

ÇAYDAÇIRA: Bu tür başka eserleriniz veya projeleriniz var mı? Elazığ'la ilgili bir çalışmanız olacak mı?

TALAYHAN: Elâzığ'a gelince; diyebilirim ki üzerinde en çok kitap yazılan şehirdir. Elâzığ için yazılacak ne varsa yazılmıştır. Ancak, başka şeyler yazılmasın anlamı taşımasın. Şerif Aydemir'in "Ruhuma Saplanan Şehir" beni en çok etkileyen hikâyelerdendir. Elâzığ'ı anlatır. Daha doğrusu o hikâyede kendi çocukluğumu ve hatıralarımı hatırlarım. Elâzığ üzerine daha çok şeyler yazılmalıdır. Kocaman bir üniversitesi vardır. Çok değerli bilim insanları vardır. Dünya çapında yayın yaparak bizi gururlandıran çalışmaları vardır. Şairleri ve sanatkârları da dünya çapındadır. Mesela bakır rölyef sanatçısından dünyada kaç tane vardır. Olduğunu hiç sanmıyorum. Ama Elâzığ'da var. Harun Taşdemir. Kıymeti biliniyor mu onu da açıkçası bilmiyorum. Bence koruma altına alınmalıdır. Elâzığ'a Elazığlıların haksızlık yaptıklarını düşünenlerdenim. Harput'u gözden çıkardılar. Oysa Harput sadece Elâzığ'ın değildir. Bir bölgenin bütün irfanını arşividir. Bu arşivi son yıllarda hoyratça harcamaya başladık. Devlet dahi sakil binalarla burayı donattı. Yüzlerce yıllık minareler bu binaların arasında maalesef kayboldu. Bizim gibi birkaç cılız ses dışında itiraz eden olmadı. Elâzığ ile ilgili bir çalışma yaparsam bunun yetersiz olduğunu ya da yetersiz görüleceğini düşünerek hep erteledim. Son olarak da TURAN GAZETESİ'ndeki yazılarım üzerine hareket geçerek bir çalışma yaptım. Bu çalışma bitmek üzeredir. Bittiğinde ilk size haber vereceğim.

Çocukluğum

Doğup büyüdüğüm 1940'lı ve 50'li yılların Elazığ'ını minnetle anıyorum. O yıllar benim masal dünyamdır. Başakların boy verdiği yem yeşil yazları, üzüm salkımlı sonbaharları, kar beyazı kışları, su, bitki, ağaç, çiçek ve meyvenin kucaklaştığı baharları yaşlı dünyamın düşlerini süslüyor.

Yığıki'deki evimizin bahçesi en önemli yaşam alanımızdı. Bahçede çöp bebeklerimizle oynadığımız, dut silkelediğimiz ya da bahçedeki kavak ağaçlarından birine yuva yapmış leyleklerin her bahar gelişlerini izlediğimiz o güzel günler hala yakınımda.

Sevim Anagür KOYUNOĞLU

Bizim de bir bağımızın bulunduğu Sürsürü'nün sıralı bağları ise tam bir bağlar cennetiydi. Teveklerden sarkan simsiyah üzüm salkımlarının ve o üzümlerden yapılan nefis orciklerin esintisini hala hissediyorum.

Kesirik'te de yaz aylarında taşındığımız bir bahçemiz vardı. Çocukluğumun yaz ayları, envaiçeşit meyvenin yetiştiği yemyeşil, başı sonu görünmeyen, bir yanından Şorşor Çayının diğer yanından Değirmen suyunun aktığı büyükten de öte işte o Kesirik'te ki bahçede geçti. En büyük zevkim ağaçlara tırmanmaktı, yeşil dalların en uçlarına kadar tırmanır, kuşlar gibi yükseklerde olmanın zevkini çıkarırdım. Bahar aylarında gazeller süpürüldükçe açığa çıkan nefis mis kokulu mor menekşeler okşayıcı güzellikleriyle en sevdiğim çiçeklerim oldular.

Yüce Tanrım kaç çocuğa böyle bir çocukluk ihsan etmiştir, bilmiyorum. O cennet bahçe baba ocağımda geçen mutlu yıllarımın, bitki, ağaç, çiçek ve meyve de çocukluğumun ta kendisidir. Ceyhun Atuf Kansu'nun şiirlerinden birinde, bir mısra vardır:

"Sen doğadansın, çiçekçedir anadilin". Benim de anadilim çiçekçeydi.

Hepsi yaşantımdan bir kesit, tarihten bir yaprak
Kah yıldızlar kadar uzak,
Kah dilimin ucundaki bir şarkı kadar yakın!

GAKGO olmanın maliyet…

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Başında sekiz köşe şapkası, şalvarlı, yelekli, kuşaklı ve arkası basık yumurta topuk sivri burun ayakkabı giyen birini görürseniz bilin ki Elazığlı ve Gakgo'dur.
"Gakgoş" ya da "gakgo", halk arasında Elâzığlı olanlara hitâben kullanılmakta; Elâzığ ağzında "kardeş" ve "ağabey" anlamlarına gelmektedir. Kelimenin aslı "garındaş" zamanla farklılaşarak "gakgo" ve günümüzdeki kullanılış biçimiyle "gakgoş" hâlini almıştır.
Merhum Mehmet Bico Kerküklü'nün şiirinde belirttiği gibi;

"Gakgonun manası ince ve derin
Herkese gakgomsun denilmez gakgoş"

Gakgo olmanın bir özelliği ve bir de maliyeti var.
Tepeden tırnağa kendine has bir giyim tarzı vardır Gakgo'nun…
Erkekler; ceket, gömlek, kolsuz yelek, pantolon ve kundura giyerler. Köylerde şalvar, cepken ve kundura giyilir. Çoğu zaman bele kuşak bağlanır. Cumhuriyet döneminde başa "Sekiz Köşe" diye tabir edilen şapkanın giyildiği görülür. Şalvarlar çuhadan ya da gabardinden yapılır. Genellikle lacivert, açık mavi, gri renkler tercih edilir. Paçaları dar üst kısmı geniş olan şalvarın bel kısmı uçkurla büzülür. Şalvarın üzerine kuşak sarılır. Bu kuşakların bebek kuşak, acem kuşak, şal kuşak, adı verilen çeşitleri vardır. Üst kısma düz beyaz veya siyah-beyaz renkte çizgili pamuklu kumaştan yapılmış gömlek giyilir. Gömlek kollu yakasız veya hakim yakalıdır. Bu gömleğin üstüne avcı yeleği de denilen şalvar kumaşından ve aynı renkte yapılan kolsuz yaka kısmı açık düğmeli yelek giyilir. Ayakta poçikli çarık veya yumurta topuk sivri burun kundura (galoş-potin) bu giysiyi tamamlar.
Sekiz köşe şapkadan başlayalım.
Geleneksel giyimde başa vurulan şapkanın adı 'Sekiz Köşe'dir. Elazığ'a özgü sekiz köşe şapkanın her bir köşesinin bir anlamı vardır. Elazığlı bu hususiyetleri taşımak zorundadır. Selçuklu sanatında sekizgenler önem arz eder. Kimi araştırmacılar sekiz köşe şapkanın bu motiften esinlendiğini ifade ederler.
Şapkanın sekiz köşesi; yiğitlik, mertlik, çalışkanlık, cömertlik, dürüstlük, misafirperverlik, alçak gönüllülük, doğruluk gibi değerleri temsil ekmektedir.
Geçmişte erkek giyiminin önemli simgelerinden 8 köşe

şapkalar, bugün daha çok kırsal bölgelerde yaşayanlar tarafından tercih ediliyor ya da kültürel etkinliklerde yöresel kıyafet amaçlı kullanılıyor.
Geçmişte daha çok rağbet gören 8 köşe şapkalara ilginin azalması sonucu kentte bu mesleği sürdüren birkaç usta kaldı.
3 saat süren 8 köşe şapkanın yapımı, tamamı el işi olduğu için bayağı bir zahmetli ve sabır isteyen bir meslek. Kentte ilerisi olmayan yani unutulmaya yüz tutmuş bir meslek.
8 Köşe şapkanın maliyeti ise 300 lira.
Elâzığ erkek şalvarı diğer yöre şalvarlarından kesim ve görünüş olarak farklılıklar taşır. Bingöl yöresi erkek şalvarı Elazığ şalvarına göre daha dar, geniş pantolona benzer ve daha geniş paçalıdır. Diyarbakır yöresinde paçalar diz kapağından itibaren belirgin şekilde daralarak dikilirken Elazığ erkek şalvarında paçalarda daralma belden aşağıya düz bir

şekildedir. Elazığ erkeklerinde şalvar giyen kesim genellikle yaşlı kesimdir. Yaşlılar günlük hayatlarının yanı sıra genç kesim gibi, özel günlerde şalvar kullanırlar. Genç kesim ise genellikle düğün, dernek, konser ve halk oyunları gösterisinde alt giysi olarak şalvarı tercih ederler. Şalvarda süsleme ya da herhangi bir aksesuar bulunmamakla birlikte eskiden günlük hayatta şalvar üzerine kuşak bağladıkları görülürken günümüzde sadece yöresel halay ve gösteri ekiplerinin bellerinde kullanılır.
Şalvarların kumaş ve renkleri yelek ve ceket ile genelde aynı yapılmakla birlikte, nadiren de olsa farklı renk kumaş da kullanılmıştır. Kumaş olarak mevsimine göre, bahar aylarında gabardin kış aylarında ise yün, astarlık olarak polyester ve saten, renk olarak siyah, lacivert, açık kahverengi ve gri renkler tercih edilmektedir. Ayrıca Elazığ (Harput) kültüründe, şalvarlar önemli kültürel bir değere sahiptir. Kişilerin toplum içerisindeki itibarını, mal varlığını gösteren önemli emarelerdir. Ceketler ise kumaşlarına göre maliyetleri artıyor. Normal hazır ceket 1500 TL'den satılırken, kumaşına göre ise bu rakam 5000 liraya kadar çıkıyor.
Şalvar üzerine giyilen yelek, kesim şekline göre bakıldığında gençlerde kruvaze kapama ve yakasız "U" şeklinde derin kesimli (U yaka), yaşlılarda ise kruvaze kapama ve yakasız "V" yakalı olduğu görülmüştür. Yelekler ayrıca düğme sayısına göre de isimlendirilmiştir (40 düğme yelek gibi). Elazığ'da düğün ve benzeri özel günlerde ise halay ekibinde yer alan oyuncuların bellerine kuşak bağladıkları ve üzerine yelek giydikleri görülmüştür. Yeleklerin bir kısmı tamamıyla kumaştan yapılmış olup içine astar koyulurken, bazılarının sırt kısmı astardan, ön parçalar ise şalvar renginde kumaştan yapılmıştır. Yeleklerin arka kısmına aynı

kumaştan kemer yapılarak tokayla birleştirilmiştir. Bu toka sayesinde kemer daraltılarak veya genişletilerek yeleğin bedeni ayarlanmıştır. Bütün yeleklerin ön parçalarında küçük birer saat cebi yer alır. Bazen yandaki iki cebin üzerine iki cep daha yapılarak dört cepli modeller de yapılmıştır. Elazığ'ın geleneksel kıyafetlerinden olan yelek; bir dönem Elazığ erkekleri tarafından çok rağbet görmüştür. Fakat dünyada hızla gelişen sanayileşme ve moda sektöründeki değişimler sonucu artık sadece yaşlı kesimin kullandığı giysi haline gelmiştir
Erkek şalvarlarında aksesuar olarak bellerine şal bağlamaktadırlar. Düz beyaz pamuklu kumaştan bele bağlanan şal zenginliği vurgularken kilim desenli renkli pamuklu kumaştan kullanılan şal daha orta geçimli kesimi belirtmektedir. Şalvarların farklı özelliklerde olmaları giyim kültüründeki zenginliğe işaret etmektedir.
Şalvar ve yelek'in maliyeti 1000 TL ediyor. Kuşak ise 200 TL değeri bulunuyor. Gömlek ise 1200 TL'den başlıyor.
Elazığ kültürünün önemli değerlerinden biri olan Gakgoş ayakkabısı bir başka deyişle Yumurta topuk ayakkabı eski önemini yitiriyor. Değişen ve gelişen çağ ile birlikte eski değerlerde yavaş yavaş önemini kaybetmeye başlıyor. Gakgoş ayakkabısı da bu durumuma yenik düşen değerlerden biri.
Elazığ yöresel ayakkabısının bir diğer isimi de bizim buranın yöresel deyişiyle söylenen "Yumurta topuk" ayakkabı veya "Gakgoş" ayakkabısıdır. Elazığlı vatandaşlar bu ayakkabıyı giyerken yöresel kıyafetlerini de giyinmeye uyumlu olması açısından çok dikkat ederler. Ayakkabının kalıbı sivri kalıp topuk kısmı belirmiş olduğumuz gibi yumurta topuk bunun

yanı sıra yandan bağlı, üç bağlı, yandan lastikli, çift lastikli ve iki bağlı gibi farklı farklı modelleri de bulunuyor. Ayakkabı kuruması hariç üç buçuk dört saatte eli çabuk olan veya işi iyi bilen bir usta tarafından yapılabilir.
Gerçek deri kullanılır üst tarafı deri alt tarafı köseleden oluşur. Tahta topuk dediğimiz 4-5 katlı deriden oluşan topuk bir heykeltıraş edasıyla usta tarafından işlenerek yumurta topuk haline getirilir. Yumurta topuk deri ve kösele ayakkabı 1000 TL'ye yapılıyor.
Bu rakamlar alt alta toplandığında Gakgo olmanın bedeli 5000 ile 10000 TL arasında değişiyor. Tabi buna bir de Kehribar Tespih ve köstekli saat eklersek bu rakam artış gösterir.

Türk Dünyası Ozanı Sebahattin Sivrikaya'dan yeni eser:

"Sensiz Olamam"

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Son çalışması "Şehitler" ile dijital platformlarda yer alan ve dikkatleri üzerine çeken Türk Dünyası Sanatçılarından Sebahattin Sivrikaya, yine söz ve müziği kendisine ait olan "Sensiz Olamam" adlı eserinin stüdyo ve klip çalışmalarını tamamladı. Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nden emekli olan Sebahattin Sivrikaya, Türkiye'ye kesin dönüş yaptı. Sanat yaşamına İstanbul ve Elazığ'da devam eden Sivrikaya, "Elazığ'da ikamet etmekteyim ama stüdyo çalışmaları için zaman zaman İstanbul'da bulunmaktayım. Uzun bir süredir İstanbul'dayım. Söz ve müziği bana ait olan 'Sensiz Olamam' adlı eserimizin stüdyo ve klip çalışmaları bitti. İranlı Yönetmen Hazel Alemşahin klibi çekti. Klip İstanbul'da çekildi. Yakında tüm dijital platformlarda yayınlanacak. Bu arada birkaç eserim için yeniden stüdyoya girdim. Elazığlı dostum Erdinç Onar ile çalışıyoruz." dedi.

Sebahattin Sivrikaya, 23 Kasım 2022 tarihinde BHS medya ve Türkiye Azerbaycan Strateji ve Ekonomi Kulübü tarafından İstanbul Marriot otelde düzenlenen 5.Türkiye -Azerbaycan kardeşlik ödülleri töreninde Azerbaycan Kültür Sanat Özel Başarı ödülünün sahibi oldu.

Elazığ İstanbul arasında mekik dokuduğunu belirten Sebahattin Sivrikaya, Elazığ'ın da içinde yer alacağı bazı projelere dikkat çekerek, "Bazı projelerimizi hayata dönüştürmek için alt yapı çalışmalarımız devam ediyor. Bu projelerimiz Uluslararası düzeyde olacak. Detaylar netleştikten sonra kamuoyuyla paylaşacağız." dedi. Geleceğe yönelik planlamalarından da bahseden Sivrikaya, çocuğunun eğitimi için İngiltere'ye yerleşebileceğini dile getirdi. İngiltere'ye yerleşme girişimlerine başladığını ifade eden Sivrikaya, "Oğlumun İngiltere'de eğitim alması için bürokrasi işlemlere başladık. Temmuz ayı içinde bu olay netleşir. İngiltere'ye yerleşmem sanatsal yaşamımı etkilemeyecek. Sık sık İstanbul'a geleceğim. Çünkü sanatsal yaşamımı İstanbul merkezli planladım." dedi.

SEBAHATTİN SİVRİKAYA KİMDİR?

Eğitimci, Akademisyen, Sanatçı, Ses Sanatçısı, Türk Halk Dansları Koreografı, Sanat Yönetmeni, Şair- Yazar, Senarist…

Elazığ doğumlu olan Sanatçı İlk, Orta, Lise öğrenimini Elazığ'da tamamladı. Fırat Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde de bir dönem öğrenim gördükten sonra buradaki öğrenimini yarıda bırakarak İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümünde Yüksek

Öğrenimine devam etti ve burada Lisans eğitimini sonra da İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Yüksek Lisans tahsilini tamamladı.
Çocuk yaştan itibaren müzik ve halkoyunları ile ilgilendi. Elazığ Musiki Konservatuvarı Derneği'nde ilk müzik ve halk oyunları eğitimini aldı. Burada çeşitli müzik ve halk oyunları topluluklarında yer aldı. Elazığ ve İstanbul' da çeşitli dernekler de yöneticilik yaptı. Eğitmenliğini yaptığı Halk Oyunları toplulukları ile Türkiye birincilikleri, ikincilikleri ve çeşitli ödüller aldı.
Erciyes Üniversitesi, Kazakistan-Türkiye Uluslararası Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde koordinatör, sanat yönetmeni öğretim görevlisi olarak görev yaptı. Çalıştığı bu yüksek öğretim kurumlarında çeşitli sanat toplulukları kurdu. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Konservatuvarının

kurucu öğretim görevlisi de olan Sanatçı, Konservatuvarda Müdür yardımcılığı görevinde bulundu. Aynı üniversite de kurduğu çeşitli sanat toplulukları ile birlikte genel toplamda 30-40 icracıdan oluşan ve repertuarını Türk Dünyası Müzik Kültürü ile Dünya Müzik Kültürü repertuarından oluşturan Türk Dünyası Orkestrasını kurdu. Manas Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Dekan Yardımcısı olarak 2012-2024 tarihleri arasında görevde bulundu. 2024 Şubat ayında ise sanat faaliyetlerini Uluslararası platforma ve daha geniş sahada başarılı çalışmalar yapmak adına Manas üniversitesindeki görevinden ayrılarak Türkiye'ye kesin dönüş yaptı.

DERDİNİ HOŞ TUT OLUR MU? (3)

ŞERİF AYDEMİR

Fethi Ağabey'i görür görmez eski bir dostmuş gibi hemen tanıdım. Sadece hemşehrilik bize yetmez, asıl gönül hısımıyız, "benî muhabbet" kabilesindeniz.
Manâları aynı olanlar karşılaşınca hızla birbirlerine yaklaşırlarmış.
Fethi Ağabey sükûtta demlenmesini bilen ve sakalını içe doğru uzatandı. Bir dışardan bir içerden adam olunur, mahşerde içler dış, dışlar iç olacak diyordu. İnsanı içinden yokluyordu, insanın içinden tutuyordu.
Neyse, ben o kısa zaman aralığında alacağımı almıştım. Hüsnükabul gördüm mü, yoksa göze tutulmadım mı bilemedim ama içimde anlamlandıramadığım bir neşve halkalanıyordu. Zihni karmaşadan kurtulmuştum.
Gitmek için izin istedim. O ise yanıma bir sandalye çekip oturdu.
-Sıkıldın biraz, farkındayım. Ama seni gönderenler sana söylemiş olmalılar, bu kapıdan giren herkese sorduğumu sana niçin sormadım diye merak etmiyor musun? (Fethi Ağabey yanına gelen ve burs isteyen gençlere hiç âşık oldun mu diye sorarmış. Sınav sorusu.)
-Yok, dedim, merak etmiyorum!
-Niye?
Ne olduysa, birden göğsümdeki buz çözülüverdi. Dilim yeşerdi.
-Çünkü o soruyu yıllar önce bana Arapgirli Âşık Fehmi Gür sordu.
-Tanırsın öyle mi Fehmi Gür'ü?
-Tanırım. Babamdan büyüktür ama benim gönüldaşımdır.
-Hele anlat, dedi.
Fehmi Gür nasıl anlatılır? Nereden başlasam? Desem ki, sizin Arapgir'de kalan tilmiziniz, yakışık alır mıydı? Hem Fehmi Gür daha çok Âşık Veysel'e benziyordu. Fotoğrafı, şiiri, lirizmi… Onun da çiçek hastalığından gözü kapanmıştı. O da rûşendildi, gönül gözü açık. Sazı yoktu ama sesi gür çıkıyordu. Destan yazıyor, oğlunun elinden tutup köy köy satıyordu. Bizim tarafa gelmişti. 10-11 yaşının masumiyeti var üzerimde. Yanına vardım.
-Fehmi Amca! Ben de şiir yazıyorum, dedim.
-Ya öyle mi diye sevindi. Peki; fikrin nicedir, kime yazıyorsun?
-İsmet Paşa'ya, Fenerbahçe'ye, bir de meri kekliğim var, ona…
-Aferin. İyi hoş da onlar ilerde sana şiir yazdırmazlar. Sen bir yavuklu bul.
Ayrılıp gitti Fehmi Gür. Bir iki gün içimde dolandı durdu, yavuklu neydi, nerde satılırdı? Babama sordum, kızdı:
-Âşık Fehmi buradaydı, yoksa o mu öğretti sana?
Bir kış bir yaz geldi geçti. Değirmenlere unluklar götürüldüğü mevsimdi, Fehmi Gür'ü Koru(Tepte) köyünde gördüm.
-Fehmi Amca! diye yanına koştum.
Sesimden tanıdı beni:
-Şerefettin sen misin?
-Yavuklu buldum, diye müjdeledim.
-Demek gözü çapaklının biri gönlüne çentik attı öyle mi?
-Hee…
-Sevdan hayırlı olsun! Derdini hoş tut olur mu?
O yaşlarda, hele köylük yerde çocuk meyli çayır otu gibidir, bir günde serpilir. Minik kalbi yerinde duramaz, küp küp atar, kabını zorlar.

Devam edecek…

Oyalı Yazmalı Japon Kadınları

Elazığ'ın geleneksel ipek iğne oyasına merak salan ve Elazığ'a gelen Japon kadınlar, Harput'u gezerek hem oya yapmayı öğrendiler hem de karadon giydiler. Japon kadınlar, Harput musikisinin en güzel örneklerinin seslendirildiği Kürsübaşı programını da ilgi ile izledi.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Yıllardır Antalya'da ikamet eden, Türk el sanatlarına ilgi duyan, araştırmacı ve iğne oyası koleksiyoncusu olan Ikumi Nonaka isimli Japon kadın, 4 arkadaşı ile birlikte Elazığ'a geldi. Nonaka ile Mika Tokisugi, Riko Tokoro, Naomi Shiratori ve Junko Orihara isimli Japon kadınlar, Elazığ'ın geleneksel ipek iğne oyası ile ilgili eğitimleri yerinde alırken, Ikumi Nonaka ve arkadaşları, 8 bin 500 km ötede bulunan Japonya'ya geleneksel kültürümüzün zenginliklerini taşıyacak. Elazığ'ı da gezme fırsatı yakalayan Nonaka ve arkadaşları; Balakgazi Parkı ve Cam Seyir Terası, Gazeteci ve Yazar Mehmet Topal Harput Basın Müzesi, Musiki Müzesi ve Hoca Hasan Müzesi'ni gezdiler. Japon konuklar hem Harput'a hem de Elazığ Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları tarafından Harput'un sahip olduğu güçlü geçmişi ile yaşatılması, kültürel ve sanatsal birikimleriyle bir yaşam merkezi olması

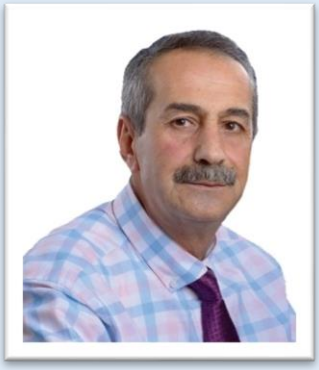
hedefi doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmalara ve yatırımlara hayran kaldılar.
Öte yandan Ikumi Nonaka, Mika Tokisugi, Riko Tokoro, Naomi Shiratori ve Junko Orihara, Musiki Müzesi'nde gerçekleştirilen Kürsübaşı programına da katıldı. Harput musikisinin en güzel örneklerinin seslendirildiği programda Japon konuklar, Elazığ halk oyunlarını da beğeni ile izledi. Elazığ Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından tertip edilen program sonunda Japon kadınlar, Elazığ'a yöresel kıyafetlerle poz verdi.

Elazığ ve Harput kültürüne hayran kaldıklarını dile getiren Ikumi Nonaka; "Elazığ ve Harput'un köklü geçmişine ışık tutacak gezilerimiz bizleri çok mutlu etti. Harput'ta Elazığ Belediyesi'nin hayata geçirdiği müzeler, bu kadim coğrafyanın ne kadar önemli olduğunu anlamamızı sağladı. Kürsübaşı etkinliği ile Elazığ'ın müzik kültürünün kendine has ve çok ilgi çekici olduğunu gördük. Ben ve arkadaşlarım Elazığ ve Harput'ta çok güzel, değerli vakit geçirdik. Elazığlıların misafirperverliği de bizleri çok etkiledi. Elazığlılara, Elazığ Belediyesi'ne gösterdikleri ilgiden dolayı çok teşekkür ediyoruz. Arkadaşlarım Japonya'ya döndüğünde Elazığ ve Harput'tun derin geçmişinden bahsedecek ve inanıyorum ki burayı merak edecek çok Japon vatandaş olacak." dedi.

AYNA

“Ey gönül! Sen aynada kendini eğri görürsen, bu eğrilik sendedir. Eğri olan sensin, aynada suçu arama. Önce sen kendini düzelt, benliğini varlığını kontrol altına al, gerisi güzel olur. Sen güzelliği varlıkta arıyorsun. O aynada görünmez. Her şeyi elde edebileceğin yerde ara.” der Hz. Mevlana.
İnsan dünyada paketlenmiş, şekil verilmiş bir ambalajla yaşar. Bu ambalaj geçicidir, bir gün mutlaka toprağa gömülecek ve yok olacaktır. Önemli olan içindeki ruhtur. Kalıcı olan da o değil mi?

BİLAL CİVELEK

Öyleyse insan iki parçadan oluşur; ruh ve beden… İkisi de daima gıda almaya mecburdur. Acıkınca doyurmak zorundayız. Birini doyurup diğerini aç bırakırsan hayatın dengesi bozulmaz mı?
İnsan günde üç kez yemek vücudun sağlıklı yaşaması içim yemek yer. Bu görevi hiç aksatmaz. Hatta yiyecek bulamadığında her iş yapar. Çalışır çabalar, koşar yorulur. Fakat ruhun gıdası için o kadar çaba göstermez. Titiz davranmaz. Ruhun açlığı ruhun zayıf düşmesine sebep olur ama yine umursamaz. Zaman geçer gider. Bu zaman içinde iç sıkıntıları, manevi açlık huzursuzluğa yol açar. Doktorlara gider, ilaçlar alır ama ruhun zayıf kalması, gıdasız kalması devam eder.
Ruhu doyuranlar aynada kendini görenlerdir. Kendini tanıyanlardır. Kendini terbiye edenlerdir. İnsan insanın aynasıdır. Şayet nasıl bir insan olduğunu ölçmek istersen çevrene eşine dostuna bakacaksın. Seni nasıl gördüklerine dikkat edeceksin.
Kibir ve hırs aynalarımızı karartan, kendimizi görmemizi engelleyen en büyük engeldir. Kibir ve hırs aynası bize sahte bir yüz gösteren, sanki bizmişiz gibi bizi inandıran iblisin oyunlarından başka bir şey değildir.
İşte kendini bilmenin en güzel yolu hırs ve kibirden uzaklaşmaktır. Ne demiş Yunus; ilim ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir. Sen kendini bilmezsin, ya bu nice okumaktır.”
Kendini bilmek ruhuna bakmakla, onu gıdasız bırakmamakla olur.
Ruhun gıdası güzel ahlak ve ibadettir. Ama önce güzel ahlak, sonra ibadet gelir. Ahlaksız bir ibadet ruha faydası yoktur. Ruhu besleyen geliştiren, onu uçuran güzel ahlakla birlikte ibadettir. Modern insanın din algısı çok değişti. Din adamları tarafından olmadık kurallarla doldurulan din, değişen insanın kabulünü zorlaştırıyor. Mesela yoga ve meditasyon, yerine namazı tavsiye ettiğiniz zaman insanlara tuhaf geliyor. Oysa namazın iki önemli özelliği vardır. Hem fiziği çalıştırır hem de ruha zindelik kazandırır.
İnsanlar bunu bildiği halde sırf dini etiket taşıdığı için yapmak istemiyor. Biraz da işin kolayına kaçmak için yoga ve meditasyonu seçiyor. Bu noktada ruhun gıdasını iyi anlatmak gerek. Ruhun kaynağı ile buluşmasının tek yolu ibadet olduğunu insanlara anlayacakları bil üslup ve tarzla anlatmak gerek.
Ruhun zayıf kalması halinde ne olur? Diye soranlara verilecek cevap karşısında muhtemelen bir süre dalıp gitmelerine, suskun bir şekilde başka diyeceklerinin olmadığına sebebiyet verir.
Çünkü ruhun açlıktan zayıf kalmasının sonuçlarını dünyada yaşanılmaz, ölünce anlaşılır ve yaşanır. Ruh vücutsuz kalınca işin vahameti ortaya çıkar. Güçlü bir ruh ile perişan gücü olmayan bir aynı olmaz. Yeni hayatına başlarken aç kaldığı günlerin acısını kişi o zaman çeker. İbn-i Arabi bu konuda şöyle diyor; “Güçlü ruhlar evrenin her yerine, başka alemlere kolaylıkla uçarlar fakat güçsüzler dünya ile ay arasında kalakalırlar. Çünkü zayıf kalmışlardır, güçleri yoktur.”
Şimdi umurumuzda olmayan ruh açlığının anlamını umarım anlayabilmişizdir. İşte güçlü bir ruh, aynalarda kendine bakmakla başlar, kendini tanımak, kendini bilmek, sonra kendini eleştirip yanlışları düzelterek yaşamakla devam eder. Sonra güzel ahlak ve ibadetle en güçlü ruh elde edilmiş olur.
Zaten çağımızın modern insanın en büyük sorunu somut olmayan fakat gerçek olan şeylere inanmamasından doğuyor.
Soyut ve somut terazinin iki kefesinde eşit ağırlığa sahip varlıklardır. İkisi de birbirini tamamlar. Birine inanıp diğerine inanmazsak hayata ve denge dediğimiz şey bozulur.
Dengesiz bir hayat; bir ayağı olmayan insana benzer, mutlaka aksar ve düşer. O zaman gelin aynadan başlayalım. Önce kendimizi tanıyalım. Ama torpil yapmadan, egomuzdan uzak, tarafsız olmak kaydıyla…

ÇİMEN'den Elazığ Türküleri

YÜCEL ÇAKMAK

İstanbul'da sanat yaşamını sürdüren Elazığlı Sanatçı Sedat Çimen, ilk albüm çalışmasını sonlandırdı. 8 eserin yer aldığı türkü albümü müzikseverlerin beğenisine sunuldu.

İstanbul'da birçok Belediyenin Türk Halk Müziği Korolarında müzik faaliyetlerini sürdüren Sedat Çimen, Elazığ'ın kültür etkinliklerinde de yer alıyor. 1968 yılı Elazığ doğumlu olan Çimen, Elazığ Ticaret Lisesi'ni bitirdikten sonra İstanbul'a yerleşti. 2016 yılında İstanbul Deniz Otobüslerinden emekli olan Çimen, müzik çalışmalarına ağırlık verdi.

Bağlama kursuyla yeniden müziğe döndüğünü belirten Çimen, "Kurstaki hocalarımız benim sesimin güzel olduğunu ve türkü söylememi istediler. Ben de yaşım 50 oldu benden geçti dedim. Fakat onlar ısrar ettiler Bakırköy'de türkü gecesinde türkü okumamı ve insanların benim sesimi duymalarını istediler. Ben de gidip o türkü gecesinde okudum. Ondan sonra lisede bırakmış olduğum türkülere yeniden kavuşmuş oldum

Sonra da Bahçelievler Belediyesi THM korosuna katıldım. Koronun bir konserinde ben de solo olarak 'Adil Efendi' uzun havasını okudum. İnsanlar bu uzun havayı benim sesimden çok beğendiler. Bu uzun hava benim önümü açtı. Sonrası albüm yapmamı sağladı." dedi.

Bir yıla aşkın süredir albümün alt yapı çalışmasını sürdüğünü ifade eden Çimen,

“Zaman zaman yaşadığım sağlık problemlerimden ötürü aksayan çalışmalarımızı tamamlamış bulunmaktayız. Turnalar Müzik Yapım etiketiyle çıkan olan albümüm 8 Türküden oluşmaktadır. Elazığ türkülerini benim sesime çok yakıştığını ve benim Harput türkülerini okumamı etrafımdaki insanlar çok istiyorlardı. O yüzden bende onlardan cesaret alarak bu albümü yapmaya karar verdim. Benim amacım memleketimize kültür anlamında bir hizmetimiz olsun. Benim de 1 veya 2 türküm dinlenilirse o bana yeter. Geriye bir şey bırakmak lazım. ‘Biner Paytona’ adlı Albümüz dijital müzik platformlarında yayınlanmaya başladı. Albüme nefesiyle katkıda bulunan, bizi kırmayarak Elazığ’dan gelen Klarnet üstadı Veysel Oruç’a da teşekkür ederim.” diyerek, Elazığlı hemşerilerinden destek beklediğini söyledi.

‘Biner Paytona’ adlı Albümde şu eserler yer alıyor:

1. Biner paytona (Celal Güzelses-Diyarbakır)
2. Bir sazım var iki telden bağlama (Vasfi Akyol-Elazığ)
3. Mendilim İşle Yolla (Enver Demirbağ-Elazığ)
4. Saray yolu düz gider (Elazığ)
5. Ölüm hoyratı… Baba bugün bu dağın karı gitmez (Enver Demirbağ-Elazığ)
6. Perteğin başında yeşil ot biter yöresi (Elazığ-Anonim)
7. Devran o devran (söz müzik: Sait Durmuş)
8. Cilveli (söz müzik: Sait Durmuş)

Ayaz'dan Olimpiyat heyecanı…

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Elazığ'ı olimpiyatlarda temsil etme hakkı kazanan Atlet Necdet Ayaz, 1984 Los Angeles Olimpiyatı'nda 5 bin ve 10 bin metre koştu. Atletizmde Elazığ'ı başarıyla temsil eden ve Türkiye Şampiyonlukları ile uluslararası şampiyonluklarda dereceler alan Elazığlı Spor İnsanı Necdet Ayaz, hak ettiği 1980 Moskova Olimpiyatları'na Türkiye'nin boykotuyla katılmazken 1984 Los Angeles Olimpiyatlarında ise Türkiye'yi temsil etti. Hem atlet olarak hem de bürokrat olarak isminden başarılarla söz ettiren Necdet Ayaz, katıldığı 1984 Los Angeles Olimpiyatı heyecanını Çaydaçıra Dergisi'ne anlattı.

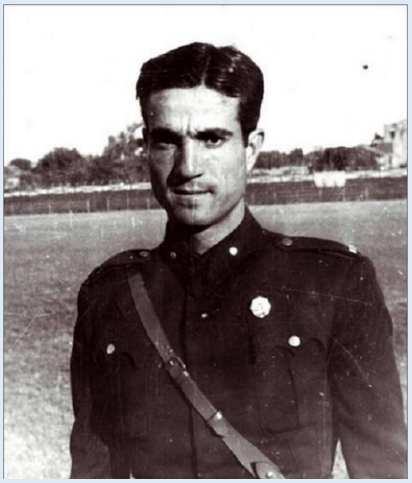
1984 Los Angeles Olimpiyat Oyunları'nda Türkiye'yi 1 bayan olmak üzere 5 atlet ile katıldıklarını ifade eden Ayaz, "Olimpiyat Oyunları dünyanın en önemli spor organizasyonudur. Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilmek için ülkeler ve sporcular büyük bir yarış halindedir.

Bu önemli organizasyona Elazığlı bir sporcu olarak iki kez katılabilme hakkı elde ettim. Biri 1980 Moskova Olimpiyat Oyunları diğeri ise 1984 Los Angeles Olimpiyat oyunları oldu. 1980 Moskova Olimpiyat Oyunları 1999 yılında Sovyetler Birliğinin Afganistan'ın işgal etmesi nedeniyle ABD'nin öncülüğünde başlatılan boykot kararına uyan ülkemiz nedeniyle katılamadım.

1984 Los Angeles Olimpiyat Oyunlarına 5.000 ve 10.000 metre branşlarında elde ettiğim dereceler ile katıldım. 5.000 metrede elendim, 10.000 metrede ise terk ettim.

Dünyanın en önemli organizasyonu olan Olimpiyat Oyunlarına katılabilme hakkını elde etmiş olmakla mutlu oldum. Ancak başarılı olamadığım için de üzgünüm.

Terör saldırısı nedeniyle Türk kafilesinin ciddi bir şekilde korunduğu da unutamadığım hususlardandır." diye duygularını dile getirdi.

İlk Olimpiyat Sporcumuz Aytar

Elazığ'ı Olimpiyatlarda bugüne kadar 3 sporcu temsil etti. Merhum Atlet Ahmet Aytar, 1952 Helsinki Olimpiyatı'na katılarak, olimpiyata katılan ilk Elazığlı sporcu oldu. Helsinki Olimpiyatında Maraton koşan Ahmet Aytar, yarışı tamamlayamadı. 1984 Los Angeles Olimpiyatında Necdet Ayaz ve 2008 Beijing Olimpiyatına katılan Boksör Yakuğ Kılıç ise 57 kiloda boronz madalya kazanma başarısı göstermişti. Bu ay sonunda başlayacak olan 2024 Paris Olimpiyatlarında ise Boks branşında Gizem Özer ringe çıkarak Elazığ'ı ve Türkiye'yi temsil edecek.

Unutulmaya yüz tutmuş Harput yemekleri ve içecekleri

Kenger aşı

Kenger bitkisinin dikenleri temizlenir bitkinin ortasındaki etli kısım (gogof) kavrulur, yenir. Elazığ'da pisik oyununda söylendiği gibi

Pisigin yedigi kenger aşı
Yattığı yer ocak başı

Kenger sakızı

OYA ORHAN

Kenger bitkisini sabah erken saatlerde gidip kökünü kanatıyorlar (yarmak) bir gün sonra yine sabah saatlerinde bitkinin kökünden beyaz bir sıvının aktığı görülür. Bir gün beklediği için bu sıvı katılaşmıştır. Kenger sakızı bu şekilde toplanır ve suyun içinde satılır. Çocukken Elazığ'da İşbankası'nın önünde satılan kenger sakızının kokusu halen burnumda.

Göbelek kavurması

Harput'un bahçelerinde meşe ağaçlarının altına düşen yaprakların altında göbelekler olurmuş. Göbeleklerden (mantar) yemek yapmak için ateş yakılıp üzerine üç ayak koyup üzerine de alüminyum tava içine de halis tereyağı koyulup biraz eriyince, kızaran yağın içine toplanan göbelekleri atıp kavurmaya bırakılırmış. Eskiden yemekler kolay ama lezzetliymiş.

İşkene

Sabah kahvaltısı da Harput'ta ne yenirmiş biliyor musunuz? Bir gün simit çorbası, bir gün lapa bazen de işkene şu an ki gibi zor yemekler değil. Serpme kahvaltıdaki gibi çeşit de yokmuş.

İşkene yemeğini tarif edeyim. Tandır ekmeği küçük küçük bakır leğene ufalanır. Ayrı bir yerde kışlık kavurma salça ve suyla kaynatılır. Kuru tandır ekmeklerinin üzerine dökülen kavurmalı sos biraz dinlendikten sonra yenmeye başlanırmış. Kuru tandır ekmekleri biraz yumuşayınca güzel bir lezzet ortaya çıkarmış. Sabah saatlerinde bu yenir mi dediğinizi duyar gibiyim.

Simit çorbası

Simit bulguru ile yapılır. Simit bulgurunun biraz araştırınca bulgurun en ufağı olduğunu öğreniyorum. İnceden de ince bulgur suda haşlanırken ayrı bir yerde soğaraç yapılır.

Soğaraç nasıl yapılır dediğinizi duyar gibiyim. Yağ içine ince kıyılmış soğanlar atılır ve kavrulur buna soğaraç denir. (Soğaraç salçalı da yapılır) suyun içinde kaynayan bulgurun üzerine, kavrulan soğaraç dökülür. Birazda soğaraçla ile pişen yemek servise sunulur. Servis derken herkes aynı bakır sahanlarda yerlermiş. Tahta kaşıklar büyük sahanın etrafına dizilir Annemin annesi de ‘kelimiz körümüz mü var’ deyip yemeğe başlarmış.

Lapa yemeği

Buğday dövülerek dövme haline getirilir. Dövme de el değirmeni ile daha ince toz haline getirilir buna yarma denir. Yarma, köftelere konulunca dağılmasını önlüyor. Bu yarma ile çorba da yapılır. Yarma su ile karıştırılarak ocak da pişmeye koyulur. Biraz pişince üzerine tereyağı koyulur biraz da tereyağı ile kaynar. Kıvamı lapa gibi olunca tuzu da eklenir ve servise sunulur. Sabah saatlerinde bunlar yenir dedimse de şimdinin kahvaltı saatleri değil sabah namazından sonra yenir kimi davara gidecek kimi nohut dermeye bir kimi buğday dermeye zorlu bir yaşam içinde lezzetli yemekler yapmayı da ihmal etmiyorlarmış.

Reyhan şerbeti

Reyhan yapraklarını salata ve Harput köfte de kullanırız. Bir de şerbeti yapılır. Soğuk olarak tüketilen şerbet bayramlarda ikram edilir. Reyhanın yaprakları kaynatılarak içine limon sıkılır ve şeker ile şerbet haline getirilir.

Guymak

Yeni doğan bayanlar için yapılan bir yemek olan guymak nasıl yapılır anlatayım. Un kavrulur su ile pişirilirken ayrı bir yerde yağ kızdırılıp pişen lapa halindeki yemeğin üzerine dökülür. İsteyen şeker isteyen tuzlu ikram eder. Yeni doğum yapan bayanlara kapı komşusu sormaya gelirken bu yemeği getirilirler. Ev halkı da gelenlere, lohusa şerbeti dağıtır.

Lohusa şerbeti

Lohusa şekeri alıp su ile karıştırılarak tarçın ve karanfil ile tatlandırılarak ikram edilir. Şerbetin üzeri küçük fındıklarla süslenip servis edilebilir.

Turunç çayı

Turunç yapraklarını çay gibi demleyip gelen misafire ikram ederlermiş. Dere yataklarında çay kenarlarında olan bitkinin yaprakları portakal kokarmış. Dağdan gelen sudan yapılınca kokusu aroması daha da artarmış.

Gökbudak'tan toplumsal roman…

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Elazığlı Ünlü Yazar Naşide Gökbudak'tan yeni bir eser… Yazar Gökbudak, "Bir Mucizedir Yaşamak" adlı romanında 1970'li yılların başında Almanya'dan Türkiye'ye dönüş yapan bir ailenin yaşam hikayesini anlatıyor.

Genelde aşk romanları yazan ve kendi ailesini anlatan romanlarıyla tanınan Elazığlı Yazar Naşide Gökbudak, son romanında iki farklı kültür arasında yaşanan çatışmayı ve Almanya'dan Türkiye'ye dönüş yapan bir aileyi dile getiriyor.

"Bir Mucizedir Yaşamak" adlı eser; Ekonomik krizlerin hâkim olduğu, sıkıntıların yaşandığı bir zaman olan 1970'li yılların başında, Almanya'dan Türkiye'ye dönüş yapan Hidayet Hanım ve çocukları, Üsküdar'da bir köşke taşınıp Füruzan Hanım ve ailesine komşu olur. Hidayet Hanım'ın Alman eşi Hans'ın Hitler hayranı geçmişi, oğlunu kaçırması ve bu trajik olayın ardında bıraktığı izler, sadece aile bağlarını değil, aynı zamanda iki farklı kültür arasındaki çatışmayı da gözler önüne serer.

Hidayet Hanım'ın yaşadıklarından sonra içine düştüğü sıkıntılı durum, bir süre sonra ev sahibi Cezmi Bey'in rahatsızlığından ötürü onların yanına taşınmasıyla tamamen değişir. Bu olay, aile üyelerinin hayatlarında da yeni bir başlangıca işaret eder.

Füruzan Hanım ve ailesi, dostluklarının gücüyle Hidayet Hanım'a destek olurken çocuklar arasında başlayan arkadaşlıklar, zamanla karmaşık bir duruma dönüşür. Türkiye'nin 1970'lerden 2000'lere uzanan dönemine tanıklık eden bu iki aile; siyasi değişimler, toplumsal dönüşümler ve bireysel sınavlarla dolu bir serüvenin içine sürüklenir.

Son romanı hakkında bilgi veren Yazar Naşide Gökbudak, "Bir Mucizedir Yaşamak sadece şanssız bir ailenin ve çevresinin gerçek hikâyesini değil, aynı

zamanda bir ülkenin geçmişiyle yüzleşme ve geleceğe doğru ilerleme çabasını içeren bir yolculuğu anlatıyor.” dedi.
Yazar bu romanında, geniş bir zaman dilimi içerisinde çocukların büyüme süreçlerini, seçimlerini ve yaşadıkları dönemin izlerini sürerken tarihe geçmiş aşkları, iç sızlatan derin acıları ve insan olmanın zorluklarına dair derin sorgulamaları da okura aktarıyor.

Naşide Gökbudak kimdir?

23 Eylül 1937’de Elâzığ'ın Akçakiraz (eski adıyla Perçenç) köyünde doğdu. İlkokul orta ve liseyi Elâzığ'da okudu. Ankara Hukuk Fakültesi’ne başladı. Bir yandan da Türk Hava Yolları’na işe girdi. Hava Yolları Genel Müdürlüğü İstanbul'a nakledildi. Bu arada evlendi ve arka arkaya iki kızı oldu. Bu şartlarda fakülteyi bitiremedi. Bir müddet sonra işinden de ayrılmak zorunda kaldı.
Çocuklarını bizzat büyütmek istemiştir. On yıla yakın bir zaman evde özel ders verdi. İki kızı

o zaman çok revaçta olan Boğaziçi İşletme Bölümü’nü bitirdi. 65 yaşında yazmaya başladı. Eşi Yalçın Gökbudak'ı 2006 yılında kaybetti. 2017 Şubat’ına kadar İstanbul'da yaşadı. Şu anda kızlarına yakın olmak için Ankara'da ikâmet ediyor.
Elazığ Belediyesi tarafından 25’den fazla yazdığı kitapla bilinen Yazar Naşide Gökbudak’ın ismi, 2018 yılında kentte bulunan bir parka verilmişti.
Liseyi Elazığ'da bitiren Naşide Gökbudak, Edebiyat ve kompozisyonda hocalarının gözdesi idi. Edebiyat hocası Cahide Dalokay tarafından "Küçük Halide Edip" diye çağrılıyordu.

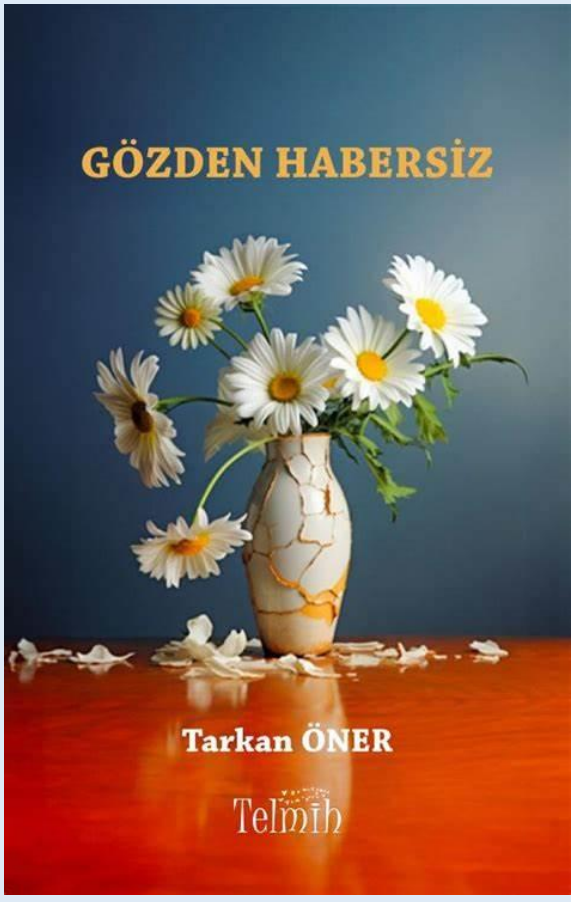
‘GÖZDEN HABERSİZ’

Bir kitapta sizin dikkatinizi çeken ilk ne olur? Benim için kitabın kapak resmi ve resmin bendeki çağrışımı çok kıymetli. Kitaba başlamadan önce kapak kısmını incelerim, arka kapak yazısını ve önsözünü muhakkak okurum. ‘Gözden Habersiz’ kitabı beni kapak resmi ile çok etkileyen bir kitap. Elazığlı eğitimci yazar Taner ÖNER’in 128 sayfalık şiir kitabı.
Kapak resmi çatlamış dökülmelerin olduğu bir vazo. Vazonun içinde yeşillerin arasında kocaman açmış papatyalar, kurumuş dökülmüş yapraklar.

AYLA KOÇ

Papatyanın bende hatırlattıkları bir çiçeğin ötesinde. İnsanın seviyor sevmiyor diye ayaklar altına aldığı yok saydığı papatyalar. Tıpkı kitabın ismi gibi gözden habersiz sessiz sedasız papatyalar. Ne kadar güzel olsalar da göz önünde olmayan papatyalar. Her şeye rağmen her ortamda çiçek açıp bize güzelliğini gösteren papatya. İncinmişliğin kırılmışlığın çiçeğe bürünmüş halidir. Tüm kırgınlığa rağmen hayatta kalabilme mücadelesi; nezaketi naifliği elden bırakmadan yaşama devam edebilmektir. Papatya olmak papatya yürekli olmak. Kırgınlığı kabul edip insanların seni daha fazla kırmasına müsaade etmemektir. Çatlamış yer yer dökülmüş vazo yaşadıkça yaş aldıkça kırılan incinen insanoğlu gibi. Kuruyup dökülen yapraklar ise kaybettiğimiz umudumuz, hayal kırıklıklarımız, vazgeçtiğimiz düşlerimiz. Yola devam etmek için geride bıraktıklarımız gibi...
Ve her şeye inat tüm güzelliğiyle açmış papatyalar bizim mücadeleci ruhumuz vazgeçmeyişimiz, gözyaşlarımızı silip hayat devam ediyor deyişimiz.
Gelecekteki hedeflerimize, hayallerimize odaklanmamız. Geçmişteki kendimiz ile barışıp yeni kimliğimiz ile dik duruşumuzdur. Açan papatyalar umudu kaybetmeyişimizdir. Var olmak için içimizde kalan güçtür.

Bazı kapak resimleri içerik ile çok alakasızdır ama Gözden Habersiz kitabı içeriğin özetini resmetmişler gibi. Kapakta hem umut var hem umutsuzluk. Şiirlerinin kiminde umut var kiminde pes edilmişlik. Tüm incinmelere rağmen dik duran papatya. Gözden ırak olmasına rağmen güzel kokusu ile her yeri dolduran papatya. Bazı şiirler çok güzel motive ediyor. Hadi kalk silkelenen der gibi. İnsanı insanın yaşadığı birçok duyguyu psikolojik durumu anlatıyor şiirler hayatın özeti gibi Cumhuriyetin 100. Yılına armağan olsun diye yazılan bu kitap hakkının veren şiirlere sahip. Türklük ile ilgili çok güzel şiirler var. Türk destanlarına Oğuzlara da yer veren şiirleri var. Vatan sevgisini işlediği okurken insanın göğsünü kabartan şiirler var. Yüzüncü Yıl Marşı, Türk’ün Töresi, Turana Doğru bu konuları işlediği şiirlerden birkaçı.
Bazı şiirleri okurken karşında yaş olarak tecrübeli büyüğün ile sohbet ediyormuş gibi hissediyorsun. ‘On Birli Hece’ şiirini okurken hissettiğim gibi.

Sıratı müstakim yolundan şaşma
Kul ile muhabbette haddini aşma
Yürekte dört dize melodik koşma
Şiirde on birli heceydi aşkın

Günümüzdeki ahlaki çöküntüye atıfta bulunduğu Ders şiiri gerçekten okunmaya değer bir şiir. Ders almak isteyene ders niteliğinde şiir.
Türkiye'min güzelliklerini anlattığı 'Türkiye Duası' çok beğendiğim şiirlerin başında.
Haksızlıklar karşısında bir şey yapamayan insanoğlunun vatandaşın sitemini ahını 'Mezarında Tik Otura' şiirinde kaleme almış.
Günümüz Türkiye'sini liyakatsızlıkları hicvederek çok güzel anlatan şiirler var. Vekil Efendi, Taklacılar, Kusurlu, Okurken Taner Beye hak verdiğim güzel şiirler var.
Dünyamızın en önemlisi ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durumu kaosu vatandaşın omuzuna her gün binen yükleri Zam Rüzgarı, Zam Muhabbeti, Emeklilik şiirlerinde çok güzel anlatmış
Öğretmenlik geçmişimde çocukluğumda öğrenciliğimde en kıymetli meslekti. Hem öğrenciler hem veliler hem de toplum öğretmene saygı duyardı. Öğretmenliğin günümüzdeki düştüğü durumu ve değersizliğini anlatıyor.
Malumunuz teknoloji çağındayız hepimizin elinde akıllı telefonlar var. Kullananların akıllarını kullanmasını istemeyen akıllı cihazlar. Sosyal Medya maalesef küçüğünden büyüğüne köylüsünden kentlisine zenginine fakirine herkesin kullandığı sosyal medya ve onun garip lisanı. Sosyal medya ile değişin bizi çok güzel anlatmış bu şiirinde.

Sen de Beğen Sen De Paylaş

"Tweet" ona "mail" şuna
"Emojini" yolla bana
Kalbim küt küt atar sana
Aşkımızda modern gardaş

Farklı renkte "jean"in kolu
Yırtık pırtık sağı solu
Abuk subuk yazı dolu
Esvaba bak be arkadaş

Bir "sandviç" bir "hamburger "
Herkes "waffle" "pizza" sever
"Spagetti" son şaheser
Şişiyoruz yavaş yavaş

"Fön", boya, "perma", "efile"
Her kaldırımda bir defile
Saça sakala bak hele
Gördün mü hiç böyle tıraş?

Kasap oldu şarküteri
Cafeterya oyun yeri
Kalmıyoruz danstan geri
Kız ve erkek sarmaş dolaş

In içeri out dışarı
Timinginde tüm başarı
Gir aşağı Çık yukarı
Boşa telaş boşa uğraş

Bozuluyor asabımız
Tükeniyor adabımız
İnstagramdır hesabımız
Telefona olduk sırdaş

Sakın günahımı alma
Kabahati bende bulma
Anladınsa "a'rab" olma
Sende beğen sende paylaş

İstanbul'da Elazığlı bir Halk Ozanı:

MEVLUT IŞILAK

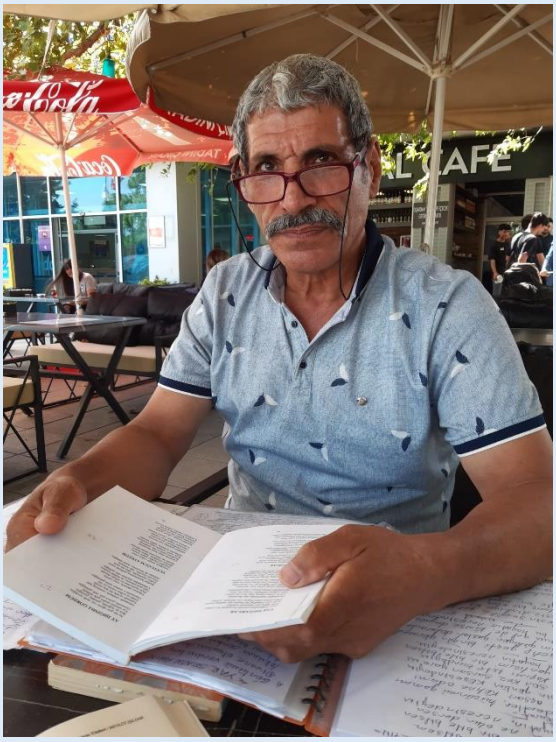

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

İstanbul'da yaşayan Elazığlı Mevlut Işılak, yazdığı şiirleri bağlamasıyla dile getiriyor. Elazığ Musiki Cemiyeti'nden yetişen Mevlut Işılak, 3000'e yakın şiiri ve onlarca bestelediği Türküsü bulunuyor.

1956 yılında Elazığ'da doğan Mevlut Işıldak, Elâzığ Endüstri Meslek Lisesi mezunu olan 1971 yılında Elazığ Musıki Cemiyeti'nde bağlama kursuna katıldı. Elazığlı Türk Halk Müziği Sanatçısı Esat Kabaklı'dan bağlama dersi aldığını belirten Işıldak, "Cemiyetin koro çalışmalarına da iştirak ettim. Cemiyet bizim için hem okul hem aile hem de sosyal gelişmemize faydalı olan bir ortam oldu. Halen devam eden çok iyi dostluklar kurdum. 7 yıl süren eğitimden sonra ailemle İstanbul'a göç ettik. İstanbul'da yazdığım şiirle bağlamamı birleştirdim. Çok güzel eserler çıkmaya başladı. Zaman zaman kültürel etkinliklerde bu eserleri seslendiriyorum." dedi.

İlkokulda yazdığı kısa dörtlüklerin sınıf panosuna asıldığını belirten Işıldak, "İlkokulu Harmantepe Köyü'nde okudum. 3. Sınıfta Öğretmenim İbrahim Çiçek'in teşviğiyle kısa dörtlüklü şiirler yazmaya başladım. Şiir yazmalarım lisede de devam etti. İstanbul'da ÇEKSED, Düşler Dünyası gibi bazı edebiyat derneklerinin şiir sohbetlerine ve şiir dinletilerine katıldım. Antolojilerde şiirlerim yayınladı. Yaklaşık 3 bine yakın şiirim bulunmaktadır. Bazı şiirlerim türkü ve arabesk formatında besteliyorum. Şiirlerimde vatan, millet ve insan teması işliyorum. Yakında şiirlerimi bir kitap da toplamayı düşünüyorum." dedi.

Elazığ'da kaldığı yıllarda tiyatroyla da iştigal eden Mevlut Işıldak, başta Rıdvan Dağlar'la olmak üzere o dönem birçok Elazığlı tiyatro sanatçısıyla aynı sahneyi paylaştığını dile getirdi. Birçok yeteneğe sahip olan Işıldak, Merhum Nurettin Orhan sayesinde resim sanatına ilgi gösterdi. Merhum Orhan'ın kendisi üzerinde çok emeği olduğunu belirten Işıldak, halen halen resim çalışmalarına devam ediyor.

DOĞUNUN PARİSİ AZİZ DİYAR ELAZIĞ… NİYE Mİ?

Hep birlikte soralım mı? Has bir Elazığlıya. Bir Gakgo' ya. “Ask nedir?” diye sor.
O, önce vatan aşkı diyecek, çünkü vatan, millet, dil, din, bayrak bizde uğrunda ölebileceğimiz önemli ve tartışılmaz özelliklerimizdir, vatansız kalmak ölüm ile eşdeğerdir, vatansızlık mı; ölüm mü, ölmeyi tercih ederiz. Sonrasında, vatanın önemli bir parçası olan memleketimiz yani Elazığ' ı işaret ederek Elazığ aşkını üzerine basa basa dile getirecek.
Bir Elazığlı için Elazığ bir sevdadır. Hiç bitmeyecek. Sonsuza kadar sürecek. Doğduğum veya doyduğumdan ziyade memleket hasleti her zaman ve şartta ağır basar Düşünün bir Elazığlıyı. Burada doğmuş. Anasından, babasından “He! Ha! Gelim! Gidim! N'oli? N'ola?” sözcüklerini öğrenmiş.

GÜRKAN ÖZENSOY

Okul yıllarında, öğretmenin zoruyla terk etmeye çalışmış yine de vaz geçmemiş. Zaman zaman dile getirmiş. Öğretmeni Hülya Murat'a “Nedek hocam? Dil mi cirthag?” diye bilmiş, hocası da Edebiyat öğretmeni “Bu dil cirtmak değil evladım. Bu, İstanbul ağzıyla konuşmak. Bu, kabul edilmiş doğru olan ağızdır. Türkiye Türkçesi' dir.” diye cevap vermiş. Öğrencisi kabullenmiş. Bir nebze de olsa konuşma tarzını (ağızı) değiştirmiş. Buna mecburdur çünkü.
İleride, çalışma hayatında ve tabii ki toplumda bu ağzı konuşamayacağını bilmelidir. Bunu sağlayabilmek de biz öğretmenlere düşer.
Ama öğretmen Edebiyat öğretmeni olsa da Elazığ ağzını, konuşulanı sever. Böyle hakkını vere vere dile getirilince tabii...
İstanbul'da üniversiteyi kazanan biri o dönem rektör olan bir Elazığlı ile tanışmak için gider, (veya dekan da olabilir) o gün ilgili müsait değil özel kalemine ‘yarın şu saatte gelsin’ der. Bizim Elazığlı yarın aynı saatte gider hocam içeri davet eder, öğrenciye ‘ne zaman gelmiştin kızım diye sorar’ kızımız ise düneyin geldim hocam deyince. Hoca tebessüm edip tekrar sorar yine aynı cevabı alınca hocanın düneyini bilmemesini yadırgar ve hoca durumu kızımızı bozmadan sakince Elazığ yöresine ait bir şive olduğunu anlatır ve tanışma, sohbet sonrası ayrılırlar biz buyuz işte aslımızı hiç unutmadık ve unutmayacağız, hoca ise; ‘Kitap okuyup kelime hazinesinin geliştirilmesi, öğretisi de biz öğretmenlere düşmektedir’ der ve ayrılırlar.
Yine, lise son sınıf öğrencilerimden biri kalkıp bana “Hocam, bir pancar çekip bir kitap nasıl okuyalım?” dedi. Hem gülmüş hem düşünmüş ve “Boş zamanların mutlak vardır. Hem, ders kitaplarını okumak da size bu hazineyi kazandıracaktır." demiştim.
Biz, bir Elazığlı olarak dürüst olmaya, kimseyi incitmemeye dikkat eder. Kültürümüze de hep sahip çıkarız. Bizim için Elazığ adet ve gelenekleri çok önemlidir. Ona sıkı sıkı bağlı olmak bizi mutlu eder.
Biz “Gakgo”yuz. Kadirşinas, mütevazı, cesur insanların harmanlandığı güzel bir diyarın evlatlarıyız. Zaten 8 köşe şapkamızda bunun en güzel ifadesidir her köşesi ayrı bir anlam ifade ediyor.
Tarihi ve kültürel zenginlikleri olan ilimiz, çeşitli medeniyetlere sahiplik etmiş 1085 yılında “Cubukoğulları” tarafından fethedilmiş ve önemli bir yerleşim merkezi olmuştur.
Ve Osmanlı İmparatorluğu döneminde her zaman önemli bir konuma sahip Harput'umuz tarihi eserleriyle bir turizm merkezidir.
Atamız, şehrimizin adını vermiş; Elazığ bugünkü önemli konumuna ulaşmıştır.
Harput, yerleşime elverişli olmadığından Reşit Mehmet Paşa tarafından bugünkü yerinde kurulmuştur.
Ülkemizin enerji kaynağı olan Keban Barajı, ülkemizin ilk dev yatırımıdır. Balık üretimi de yapılabilen; eğlence merkezidir Keban Baraj Gölü’müz.
Kültürel yönden zengin olan bölgemiz, türkü, mani, hoyrat, atasözü, masal, halk deyişleri, deyim, ninni gibi sözlü edebiyat ürünleri ile günümüze ulaşan Harput ağzı hala canlı bir

biçimde kullanılmaktadır. Eğitim ve öğretimin yaygınlaşmasıyla Harput ağzı konuşmalar, yazılı anlatımlar yavaş yavaş azalmıştır.

Anonim şiirimiz:

BİBİME(HALA) MEKTUP

Nazlı bibim, senden bir şey soram
Her türlü yollarım bağlandı benim
Gelebilsem hemen gopup gelecek
Emmim ile Fato yengem ne oldu?
.....
Baş tarlada yine bostan oli mi?
Gafil Hasan sebzeleri yoli mi?
Gindikgilin elmaları oli mi?
Canlı gölün ayvaları ne oldu?

Atasözlerimiz:
"Aç gorsan hirhiz olur, çok solersen arsuz olur."
"Bekle bite cagala, hasde yiye sagala."
"Lalin dilinden sahabi anlar"
"Güveç gildirlanmis, gapagini bulmuş."

Dualar:
"Allah sahliya."
"Gadan alam."
"Rizgin bol ola."
"Sahan gelen bahan gele."... gibi.

Beddualar:
"Adın bata"
"Devrin döne."
"Farsi malamat olasın."
"Muradın gözünde kala.."
"Tatarhamina gelesin."...gibi.

Deyimler:
"Ali giran baş kesen."
"Ci deyip gacmak."
"Sevindirik olmah"
"Tene tene olmah."

Maniler:
Gol aç gelene doğru
Gül at gülene doğru
Kes bağrım ganim ahsin
Gadir bilene doğru.

İşte Elazığ'ımız tarihin hemen her döneminde kültür ve sanat alanında Doğu Anadolu'nun merkezi olmuş, zirvede bir şehirdir.
Turizmde, "Hazar Gölü/Keban Baraj Gölü/ Çip Baraj Gölü" önem taşır.

Dağ turizminde Hazar Baba ve Mastar dağları, bir seyir tepesi konumundadır. Hazar Baba Dağı'nda kış sporları yapılır.
Orcik/ Çedene Kahvesi/Ağın Leblebisi/Orcik Şekeri/Dutunu/ Üzüm/Çilek, şehrimizin tadına doyulmaz yiyecekleri ve de hediyelik ürünleridir. Tarihi "Kapalı Çarşı"sında halka sunulan.

Dünyaca ünlü halk oyunumuz "Çayda Çıra" ya da değinmeliyiz. Elazığ ismiyle hep anılan "Çayda Çıra" oyunu.

....
Çayda Çıra yanıyor
Ay tutulmuş sanıyor.
Yavaş yürü, usul bas,
Engeller uyanıyor.
.....
Çayda Çıra geline,
Kına yakın eline.
Nazar değmesin sakın,
Has bahçenin gülüne.

Bu oyun, satırları ve melodisiyle saire, ressama ilham kaynağı olmuştur.
Elazığ'ımızda, ATLI SPOR yapılmakta ve hipodromumuz bulunmaktadır.
Yemek kültürümüzü de unutmayalım. Leziz yemeklerimiz de beğenilmekte...Hele bir "Harput köfte"miz var ki tadına doyum olmaz. Gastronomide Elazığ Gaziantep'ten sonra ikinci sırada yer alıyor olmasına rağmen yeterince tanıtılmamış olması da bizim eksikliğimiz; ancak son zamanlarda bu manada etkinliklerimizde artmıştır
Elazığ ilimizdeki metalik maden yataklarının en önemlisi bakırdır. Ve mermer ocaklarımız vardır. Maden ve Arıcak…
İşte, bu saydığım özellikler bizim olan şehrimiz Elazığ'a aittir. Bir ferdi olarak gurur duyduğumuz. Mutlu olduğumuz. Sevincimiz. Neşemiz. Ayrı kalınca üzüldüğümüz. Kavuşabilmek için gün saydığımız. Hemşerilerimizle bir bütün olarak yaşamımızı sürdürdüğümüz. Aynı kültürü paylaşıp ve dili dilimize, huyu huyumuza benzeyen veya aynı olan Gakgolarız biz.

Şehrimiz üzerine çöken felaketleri, üzüntüleri sırt sırta verip atlatabilmek için çaba sarf edeniz biz.
Evet! 24.01.2020 tarihinde ve 06.02.2024 tarihinde şehrimiz üzerine deprem felaketleri (afet) geldi ki Elâzığ'ımızı ters yüz etti. Toparlanabilmek zor oldu. Şimdilerde de üzerimizde izlerini hep taşımaktayız. Her köşe başında, mahalle ve caddelerde yıkık dökük evler görüyoruz. Şehir, felaketi yaşadığının izlerini sürüyor. İnşa edilmiş deprem konutları yarayı sarmış olsa da.
O gün ve geride bırakılanlar unutulacak gibi değil... Canlar gitti. Evler yıkıldı. Eşyalar, toprak altında kaldı. Anılar yok oldu. Hafızalarda yaşamaya devam ederek...
Dualarımız, bir daha böyle bir acının yaşanmaması. Gakgo, güçlüdür ama böyle bir kişi ve zemherinin yüreklerde bıraktığı acıyı hiç unutamaz.
Çünkü her şey o kapkaranlık akşamda oldu. Gözlerdeki korku dolu bakışlarda. Kalbin titrek titrek çırpınışında. Boğazımızda düğümlenen hıçkırıklarda...
O akşamı anlatmak imkânsız. Yazmak zor. Zamanın durduğu, çaresizliğin dört duvar olduğu...
Koşuşturma ve heyecan içinde yakarışlar...RABB'İMİZE el açarak...
Sabahında, tükenir veren ömürler. Yaşanası hikayelerin son bulduğu... Masalların yarım kaldığı... Umutların tükendiği...
Kim bilir? Yaşanacak ne öyküler olacaktı...
O akşamı düşündükçe, yüreğime bir kor düşüyor. Sanki alev alev yanıyorum.
Birlikte, yitirdiğimiz canlara Allah' tan rahmet dileyelim. Ruhları şad olsun.
Bugün yine o korkulu akşamı anarken duygular yoğunlaştı. Yitip giden canlarımızın yaşam hikayeleri yeniden gözler önüne serildi.
Depremlerden korunmak ve Deprem zararlarının azaltılması için Deprem bilinci yüksek bir toplum olabilmeliyiz.
Nasıl ki yıllar öncesi yaşanan Varto, Erzincan, Dinar, Van ve Marmara Depremi' ni unutamıyorsak ve her anıldığında yürek burkuyor; gözyaşları yüreğin sancısıyla akıyorsa, Elazığ ve ardından yaşanan İzmir depremi de hiç unutulmayacaktır.
Her 24 Ocak tarihinde yaramız kanayacak. Âmâ yeniden inşa edilen şehrimiz hep bizi kucaklayacak. Ayakta kalabilme sevincimizi birlikte yaşayacağız.
Biz Doğulu/ Biz Elazığlı/Biz Gakgo'yuz/Biz Efsane bir şehrin Efsane sevdalılarıyız./İyiliğin, güzelliğin harman yerindeyiz/Sekiz köşe şapka takanız.
Yiğitlik/Mertlik/Vatanperverlik/Cömertlik/ Dürüstlük/Alçak gönüllülük/Doğruluk/ Misafirperverlik simgesi olan.
İşte ELAZİG/ İşte GAKGO
Hep birlikte el ele/ Güzel günlere...
ALINTI VE YORUMLARIM İÇ İÇE
Sürçi lisan ettiysek affola…

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90
ARAYINIZ...

Kürsübaşı Ekibinden Yaz Konserleri

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Belediyesi Kürsübaşı ekibi, yaz konserlerine yeniden başladı. Her yaz mevsiminde Harput'ta belirli mekanlarda konserler veren Kürsübaşı ekibi bu kez de her hafta Çarşamba günü akşamları Hoca Hasan Hamam Müzesi'nin önünde vatandaşlarla buluşuyor. Restorasyonu yapılarak turizme kazandırılan Hoca Hasan Hamam Müzesi, kısa sürede vatandaşların ilgisini görerek uğrak yerlerden biri oldu. Görkemli yapısı ile tarihsel atmosferi yansıtan, her bölümünde ağırlıklı olarak Osmanlı Dönemi'ne ait örnekleri barındıran, illüstrasyonlarla zenginleştirilip Harput mimarisi ve süsleme kültürünün sergilendiği Hoca Hasan Hamam Müzesi'ni ziyaret eden vatandaşlar tarihe tanıklık ederken, seyir terasının eşsiz manzarasında çaylarını yudumlamanın tadını çıkartıyor.

Elazığ Belediyesi tarafından Harput turizmine kazandırılan Hoca Hasan Hamam Müzesi'nin önünde Elazığ Belediye Musiki Toplulukları bünyesinde faaliyet gösteren Kürsübaşı ekibi konser programında en güzel eserlerini Elazığlılar için seslendirdi. Müzeyi ziyaret edip seyir terasında Kürsübaşı ekibinin konserini dinleme fırsatı yaşayan vatandaşlar, türkülere coşku ile eşlik etti. Kadim medeniyetler merkezi Harput'ta, Harput musikisinin en güzel örneklerini vatandaşlar için seslendiren Elazığ Belediyesi Kürsübaşı Ekibi, yaz aylarında konserlerini sürdürecek.

HOCA EFENDİ GELMİŞ…

İRFAN KARABULUT

Ha şindü hatırıma gelmişkene gine esgiden galma bişeyi daa annadam. Efendıme diyem yaşadığumuz çağalığımızda zeman siyeset devrü kine Harput'ta herkes bi yol neyin dutmuş gididi. Yane nassı diyem. Garaoğlan yanluları mı deyisiz? Gıratlılar mı? Gurtcular mı? Yoğsam mücahitciler mı deyisiz? Bunnar yetmüşlü senelerın gurtlarıydı ha. Ele kine milletı arhasına tahmış anasını ağladidiler bi bahıma. Milletın "habarı yohmukine baba?" Demiyesız sağhın ha! Olmaz oli mi elbette varıdı. Varıdı emme gine de bile bile ardı sıra paşa paşa gidilerdı peşlerınden. Hemmide gendılerini parçalamaları yetmezmüş kimin ne gadder gapı gonşu, eş dost ağbaplarıda varısa onlara da sataşidiler. Neyüse ne baba? Ahan yel kibin geldı geştı işte. İşte bu zır zırlı devırın bi tariğinde Mamüratül El-aziz'e Allağ gani gani rağmet eyleye Erbağan hoca efendının yolu düşmüşdü. Artığ seçım içün mı yoğsam bi açılış içün mı bi şekilde gelmesi icab etmiş. Yolu düşmüşkene de fırsad bu fırsad demiş Eleziz'in gıymetli cemaatı dutmuş bizim yuğarı şehere de ayağını değdirmişler irağmetlinin. Cemaatin ileri gelenlerinden bir iki gişi çığmış Erbağan hoca efendının huzuruna "hocam gelmişken bi cumayı da Harput'da Sarahatun camisinde cemaatle birabar gılağ ne dersız." diye danışmışlar. Rahmetlı hoca efendı de sate çoğ kibar iyi biri olduğundan cemaatın bu arzusunu gırmamış tabi "he olur neye olmasınki." Demiişş. Annaaa aha da başumuza iş alduğ oğlan. Bunu işiden müridlerı durur mu heç? Neyise efendüme deyem: O gün çabığ geldı çattı. Sarahatun meydanında yer yoğ hınca hınç dolmuş kine baba iğne atsan yere değmi. Benlen çamaşırcı Sultan'ın oğlu Metin'de o aralar çoğ sığı fığı olmuşuğ nere getsek bereberüg annayacağız. Bu sebepleyin o arada hangi ahıla hızmet etmüşsek, gayri kim kimü gandırmışsa artığın bilmim. Eee hem geşmüş zeman hemmide çağayuğ tabe nassı bilek baba. Neyüse ağama diyem biz Yusuf emmgilin evinin torpağ damın üzerindeki çatının içüne sağlanmuşuğ. Belkimdene böyük bir iğtimal Metin benı gandırmıştı diyem. Çünküm bu fikire nereden gapılim deyisez, rağmetlı babası Ali emmi garaoğlan Ecevit'ü çooğ sevidi. Nerde adını işitse, lafı geşse heç kimse onun yanunda "Garaoğlana" laf edemidi. Bide üstüne üstlüğ böyüğ oğlu gırbısta eskerkene ecevit gırbısı aldu ya gelde garaoğlan ecevit'ci olma allasen. Aylece büzde ecevitcüydük emme onun ecevit sevdasu bi başğaydı babam. İşde ona içün deyim Metin beni gandurmuştur ha anlimisiz. Nee? bağırmim babam neye bağıramkine bişe annadmaya çalişim bırağmisiz ki. Nere galduh bağh unutturduz şindi. Ha haa haturladum şindi haturladum. Biz güneş urmuş sicağdan yanmış çatının dibinde yere yüzü goyun esker kibi yan yana yatmuşuğki, bi yandan gavrulik öbürki tarafdan da meydandaki bu hengemeyi gorharağ gizlice seredik. Tabikine kimsede bizim farhumuzda deel. Araba dersen gıyamet kimin. İnsan deyisen aynen ele. Uzağdan tee böyüg çınarlı parğhın oradan yol boyuna gavecı memed'ın gavesının ögünden cinşid hamamına gader sağlu sollu şağşakçular el çırpa çırpa, tomofiller gornalarını çala çala tin tin geldıler. Bizüm çağma devrümcülerde ağuzlarını bi garış aşmış dili dışaruda gendınden geşmiş kimi ha bire gafalarunu sinek gonmuş kibi o yana bu yana sallise de ginede galabauğu seredi. Sonnada bi bağtuğkine hamamın garşısında oturan belediye ireizin evının köşesinden gara bi tomofil çığdı. Geldı geldı meydanın orta yerinde stop ettı böyüg gara tomofil. Galabalığdan bidenesi şoforu bilem gayle almadı fişek kibin nassı fırladıda ben bilem görmedim. Arabayın arha gapısına el atup gara gapıyı ardına gadar tez ecele aşdı. Gara tomofilde beyaz geyınmiş zatı muğterem iragmetlı hoca efendı müridlerine oturarağ dayma el sallidi. Elekine yol buyunca el sallamağdan irağmetlının golu yorulmuşdu. Niğayet beyaz elbüse geymiş gafasında tığdan işlenmüş yarım beyaz küllağınan erbağan hoca zor zehmet tomofilden yendı. Bide ne görem anam babam mağşer yerinde millet el eteg öpme yarışına

başladular. Biz onca vahıt sicağ urmuş gavrulmuş yerumüzde gan ter içinde ele yere yadmuş her bişeyi izlidik. Tam o sirada yengesı Sevgi abla Metin'i çağıridi. Yerımızden galhıp usulca çatının açığ yanından onnarın damının duldasına gelırkene elımızdeki çağıl daşlarını teg teg galabaluğa firlattuğ. Yane onnarı daşa duttuğ. Daşları attuğ emme nereye getteğine kime denk geldiğine gorhudan bahamaduğ bilem. Sate atmamuzla birabar daşlar daha yere değmeden biz gaşdığ. Yengesi Sevgi abla Metin'i çağırmış diye O eve bende meydana gettım. Kinar kinar tee Yusuf emmı gilin eve yane şindiki çarşının olduğu yere gader gettim. Bi gaş gişi tam bizim daş attuğumuz çatının dibinde galabalığı izlerkene aralarında gonişiler. Biri deyi ki "Babam o yana getmeyın ha. guşlar çatıdan çağul düşüri." Başga birisı de "yav baba bu nassı guş şapgamın üssü çağıl dolu." deyi. Bi yandan da yerdeki çağıl daşlarını gösteriler birbirine bi yandan el gol hareketiynen hararetle sölenilerdı. Ee he baba hataluyuğ da. Bende şindiki ahlımnan bilimkine eyyi bişe deeldi. Çağaluğ deyeg adına dosdlar. Geldıde geştı deyecem amma lakin hafızalarda galmış işte.

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90
ARAYINIZ...

Dr. MUTEMİT YAZICI

"Dışarıdaki deliler içeridekilerden daha delidir."

Aslen İstanbullu olup anne tarafından Elazığ Harputludur. 27 yıl kesintisiz olarak Elazığ'da ruh ve sinir hastalıkları doktoru olarak hizmet vermiştir. Sert tavırları ve ani çıkışlarının yanında esprili ve enerjik yapısından dolayı bugün bile Elazığ'da adından çok bahsedilmektedir. Elazığ'da kurulan her dernekte mutlaka yer almıştır. Elazığ'da üniversite kurma heyetinde de yer almıştır. Dr. Mutemit Yazıcı, çok sevilmesinden ötürü 1953-1955 yılları arasında Elazığ Belediye Başkanlığı'na da atama ile bakmıştır.
Elazığ Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesi 50 yataklı olarak tesis edilip hizmete girmiştir. 1951 yılına kadar 50 yatak ve tek binadan ibaret olan hastane 1951 -1973 yılları arasında hastane tarihinde en uzun süreli Baştabiplik görevini sürdüren Yazıcı tarafından 12 binadan oluşan 1000 yataklı bir hastane haline getirmiştir. Yazıcı anılarında, "Sağlık Bakanı Dr. Ekrem Hayri Üstündağ evime gelerek Elazığ Akıl

Hastanesine Başhekim olmamı istedi. Hanıma da ricada bulundu. Bu asil jeste hayır diyemedik. 22.04.1951'de göreve başladım." diyerek Elazığ'da göreve başlama hikâyesini anlatmıştır.

Yazıcı, gri renkli entariler ve pantolonlar ile hastalarını hastane dışına gönderir ve sokaklarda gezinmelerine izin verirmiş. Hatta aralarında amelelik, odun kömür hamallığı, fahri trafik polisliği yapanlar bile varmış. Elazığların "deli doktoru deli Mutemet" diye tanıdıkları hemşerileri Belediye Başkanı olduğunda da Akliyenin güçlü kuvvetli hastalarını yollara dökmüş, böylece hem hastalarını tedavi etmiş hem de Elazığ'ın birçok cadde ve sokağını kısa süre içinde parke taşları ile döşetmiştir.
Öyle ki o dönemde anneler çocuklarını Deli Mutemet'e teslim etme ile korkuturlarmış.
Mutemit Yazıcı emekli olduktan sonra İstanbul'a dönmüş ve 02.05.1989 günü vefat etmiştir.
Merhumun cenazesi 04.05.1989 Perşembe günü öğle namazını müteakip Şişli Camii'nden kaldırılmıştır.
Kısacası Yazıcı, Elazığ'a hem Belediye Başkanı hem de doktor olarak hizmette bulunmuş bir şahıstır.
Halk Mutemit adını "Mutemet"e dönüştürmüş (halk öyledir, anlamsız sözcükleri sevmez, anlam ister, örneğin yabancı dillerden ödünç alınmış sözcükleri Türkçenin değirmeninde öğütür, onu dile uygun, anlaşılır bir sözcük haline getirir. "Mutemit" de nedir, demişler herhalde, onu anlamlı bir sözcüğe, "mutemet"e dönüştürmüşler). Türkiye'nin pek çok kentinde nasıl aklını yitirenlere "Mazhar Osmanlık oldu" denirse, Elazığ'da da "Mutemetlik oldu" denirmiş.

KAÇAN DELİLER!...

Olay gerçektir. Elazığ'da geçer. 1960'lı yıllar!
Elazığ Akıl Hastanesi'nden personelin bir ihmali sonucu bütün deliler kaçar, Elazığ'ın cadde ve sokaklarına dağılırlar. Toplam 423 deli kaçmıştır.
Mülki makamlar panikler, Başhekime koşup "Doktor Bey ne yapalım?" diye sorarlar.
O zaman Mutemet Bey hastanenin başhekimidir.
Mutemet Bey: "Bana bir düdük verin ve arkama yapışarak gelin" der.
Doktor önde birkaç personeli arkasında trencilik oynayarak bütün Elazığ'ı "çuf çuf" nidalarıyla dolaşırlar.
Başhekimin tahmini tutmuştur, bütün deliler bu kuyruğa girer vagon olurlar. Lokomotif, yani başhekim Mutemet Bey yönünü hastaneye çevirince tüm kaçan deliler hastaneye geri dönmüş olurlar.
Sorun çözüldüğü için Mülki makamlar ve doktorlar, trencilik oynayıp hastaneye döndükleri için de deliler hallerinden çok memnundur.
Ancak esas sorun akşam yoklama yapıldığı zaman ortaya çıkar; Hastaneye trencilik oynayarak gelenlerin sayısı 612 kişidir

(DEVAM EDECEK)

İÇİ GEÇMİŞ…

Turşu zamanı gelmişti. Tüm mahalleli Eşo Diyeze'nin evinde toplanmıştı.

Eşo Diyeze muzaffer bir komutan edasıyla başköşede oturup, mahallenin kadınlarına turşunun nasıl vurulacağının direktiflerini veriyordu.

Turşuların suyu da verilip bidon kapakları kapatıldıktan sonra mahalle kadınları günün yorgunluğunu atmak için Eşo Diyeze'ye sorular sormaya başlarlar:

- Eşo Diyeze, herif kısmının turşusu vurulur mu?
- Herif dediğin turfandaysa vurulur.
- Turfanda nasıl oluyor?
- Gız anam beni söletmeyin. Turfanda derken dik gezecek, diri olacah, gözü yere bahmayacak…
- Mamoş Emmi turfanda mı?
- Yoh gız, onun 45 sene önce turşusunu vurmuştum. Ne turfandalığı, içi geçmiş…

BENİ BİLİSİN

Eşo Diyeze beş vakit namazını kılan inançlı bir Elazığlı'dır. Yatsı namazını idrak edip, tesbih çektikten sonra yüksek sesle dua etmeye başlar:

> "Rabbim bilim beni duyisin ve görisin. Ey yeri göğü yaradan yüce rabbim şu virüsi başımızdan def et. Bize sağlıklı ve huzurlu günler nasip et. Rabbim, ben ve Mamoş Ağa yolun sonuna geldik. Bizler kimseciklere eğleşmeyen hak yolunda gidenleriz.
>
> Mamoş Ağayı sorarsan biraz eksüktür. Kahveye gitse de Cuma namazlarını kaçırmaz. Bazen dik başlı ve inatçı olsa da eyidir. Sigarası ağzından düşmez. Boşa çekse de tesbih elinden düşmez. Sen onu bağışla ve ıslah eyle Rabbim.
>
> Beni bilisin Rabbim. Bu kulun senin yolunda gidi. Dedikodu yapmim. Fesatlığ yapmim. Nur yüzlü biriyim. Beni cennetinle müjdele… Amin."

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

